

TÜRKİYE VE TÜRKMENİSTAN MUHASEBE SİSTEMLERİNİN HESAP PLANLARI ÇERÇEVESİNDE KARŞILAŞTIRILMASI*

Yrd.Doç.Dr. Ali APALI**

Yrd.Doç.Dr. Ferhat BİTLİSLİ***

Prof.Dr.İsmail BEKÇİ****

Muhasebe Bilim
Dünyası Dergisi
Mart 2017; 19 (1); 1-33

ÖZ

Sovyet rejiminin etkisinden kurtulmak için kademeli reform anlayışını benimseyen Türkmenistan'da, hakim olan devletçi ekonomi eliyle yürütülen faaliyetler, ülkenin muhasebe sistemi üzerinde de etkili olmuştur. Alınan kararlar doğrultusunda Türkmenistan muhasebe sistemi, hesap planlarına bağlı olarak kademeli olarak millileşme yolunda değişime uğramaktadır. Türkmenistan'da 2012 yılında yapılan düzenleme sonucunda, hali hazırda kullanımda olan ve muhasebe uygulamalarının tekdüzeliğini sağlayan hesap planı ile Türkiye'de 1994 yılından beri yürürlükte olan Tekdüzen Hesap Planının yapısal olarak karşılaştırmalı analizi, çalışmanın amacını oluşturmuştur.

Anahtar Kelimeler: Tek Düzen Hesap Planı, Muhasebe Sistemi, Türkmenistan Hesap Planı.

JEL Sınıflandırması: M40, M41, M48

COMPARING THE ACCOUNTING SYSTEMS OF TURKEY AND TURKMENISTAN WITHIN THE FRAME OF UNIFORM CHART OF ACCOUNTS ABSTRACT

The activities carried out by the dominant statist economy in Turkmenistan, which adopts the gradual reform approach to get rid of the influence of the Soviet regime, has also affected its accounting system. The accounting system of Turkmenistan has undergone a change depending on the account plans and gradually towards nationalization. Consequently, structurally comparative analysis of the account plan available in use and providing the

* Makale gönderim tarihi: 02.11.2016; kabul tarihi: 02.01.2107.

Bu çalışma 26-27 Ekim 2016 tarihlerinde "13 Uluslararası Muhasebe Konferansı"nda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

** Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, aapali@mehmetakif.edu.tr

*** Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, fbitlisli@mehmetakif.edu.tr

**** Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, ismailbekci@nevsehir.edu.tr

uniformity of accounting practices as a result of the arrangements made in Turkmenistan in 2012 and the Uniform Chart of Accounts in force since 1994 in Turkey is the objective of this study.

Keywords: Uniform Chart of Accounts, Accounting System, Turkmenistan Uniform Chart of Accounts.

JEL Classification: M40, M41, M48

1. GİRİŞ

Uluslararası muhasebe standartlarının ortaya çıkmasına ve muhasebe standartlarının uyumlaştırma çabalarına rağmen, ülkerin kendi iç dinamiklerinden kaynaklı farklılıklar hala güçlü şekilde muhasebe hesap planlarının ve uygulamalarının ülkelerin muhasebe uygulamalarının birbirlerinden farklı olmasına neden olmaktadır. Ülkelerin muhasebe standartlarını etkileyen iç dinamiklerinden politik ve ekonomik yapı, gelişmekte olan ülkelerden Türkmenistan ve Türkiye'nin başta hesap planları olmak üzere muhasebe yapılarına yansımıştır. Türkmenistan, sovyet rejiminden ayrıldıktan sonra millileşme yolunda yenilenme çabasını sürdürmektedir. Bu çabaların gösterildiği alanlardan biri muhasebe uygulamalarının temelini oluşturan hesap planıdır. Türkmenistan'da belirlenmiş hedefler doğrultusunda sürekli revize edilen standartların köklü değişime uğramış hali olan 2012 yılı düzenlemesi ile Türkiye'nin 1992 tarihli düzenlemesinin yapısal karşılaştırmasının yapılması bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Bu amaç doğrultusunda çalışmada önce kısaca tek düzen muhasebe sistemi ile Türkiye'de kullanılan tek düzen hesap planı ele alınacak, sonrasında Türkmenistan hesap planının yapısal analizi yapılacaktır. En son iki ülkenin kullanmış oldukları tek düzen hesap planlarının farklılıkları ortaya konacaktır.

2. KAVRAMSAL AÇIDAN TEK DÜZEN MUHASEBE SİSTEMİ

Muhasebe, “yargıda bulunma ve karar vermede yardımcı olmak amacıyla işletmedeki ekonomik olayların tanınması, ölçülmesi ve raporlanması” olarak tanımlanabilir (Civelek ve Özkan 2008, 2). Muhasebenin temel amacı, işletmenin sürekliliğini sağlamak için ilgili kişilere yeterli açıklıkta ve doğrulukta finansal raporların oluşturulabilmesi doğrultusunda bilgi akışının sağlanmasıdır (Yarbaşı 2008, 223).

Türkiye Ve Türkmenistan Muhasebe Sistemlerinin Hesap Planları Çerçevesinde Karşılaştırılması

Muhasebe sistemi, birbiri ile ilişkili, ilintili ve bağlantılı olan muhasebe öğelerinin, karşılıklı iletişim, uyum ve düzen içinde oluşturdukları bütün olarak tanımlanabilir (Yazıcı 1993, 25). Tekdüzen muhasebe sistemi ise, bir muhasebe sisteminin çıktısı olan mali tablo ve raporların farklı seviyelerde ve çeşitli amaçlar için karşılaştırma ve konsolide edilmelerine imkan sağlayan bir sistemdir. Bu kavram eskiden, “Yeknesak Muhasebe Sistemi”, “Uniform Muhasebe Sistemi” veya “Muhasebenin Normalizasyonu ve Muhasebenin Standartlaşması” şeklinde kullanılırdı (Koç 1972, 971). Tek düzen muhasebe sistemi ile muhasebe uygulamalarında tek bir muhasebe dilinin uygulamaya geçirilmesi amaçlanmıştır. Muhasebe uygulamalarının değerlendirilmesinde, bilginin elde edildiği kaynaklar olarak, muhasebenin temel kavramları, genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri, muhasebe standartları ve bilimsel görüşler olarak sıralanmaktadır (Alagöz ve Yılmaz 2005, 3). Temelde bilgi sunma görevini yerine getiren muhasebenin tekdüze hale gelmesi hem işletme içi hem de işletme dışı kullanıcılarına bazı faydalar sağlamaktadır. Genel olarak Tekdüzen Muhasebe Sisteminden beklenen faydaları şu şekilde özetlemek mümkündür (Civelek ve Özkan 2008, 58);

- Muhasebe, uygulamada, dil, terim ve anlayış birliğini sağlar.
- Muhasebe bir disiplin altına alındığından, ondan elde edilen bilgilerin güvenilirliği artar.
- Sistem, işletme paydaşlarının talep ettiği standart finansal bilgileri vermek üzere düzenlenebilir.
- Benzer olaylara benzer uygulamalar gerçekleştirildiği için denetim kolaylığı sağlanır.
- Finansal rapor niteliğindeki finansal tablolar, geçmiş yıllardaki tablolara mukayese edilebilir.

Osmanlı Devleti’nden itibaren köklü bir muhasebe sistemine sahip olan Türkiye’nin Cumhuriyet sonrasındaki muhasebe uygulamalarının tekdüzeleşmesi ile ilgili öz bilgiler bir sonraki başlıkta yer almıştır.

3. TÜRKİYE'DE MUHASEBE UYGULAMALARI VE TEK DÜZEN HESAP PLANI

2017/1
4 Türk Muhasebe uygulamalarının günümüzdeki hali ile başlangıcının 1850 tarihli “Kanunname-i Ticaret” yasası kabul edilir (Öz ve Çevikcan 2010, 115). 1850 yılında kabul edilen bu yasa Fransa’da 1807 yılında çıkarılan ticaret kanununun bir tercümesidir. Bu yasada ticaret ile uğraşanların defter tutma ile ilgili yükümlülüklerinin bulunduğu hükümler yer almaktadır (Şensoy 2008, 180). Kanunname-i Ticaret kayıt düzeninden çok defter ve belgelerin mahkeme nezdinde ispat niteliği taşıması konuları ile ilgili hükümler üzerinde durmuş ve ülkenin siyasi koşulları ve ekonomik konjonktür sebebi ile uygulama alanı bulamamış ve 1926 yılında yürürlükten kaldırılmıştır (Öz ve Çevikcan 2010, 116).

Kanunname-i Ticaret’in kaldırılması ile 1926 yılında yürürlüğe giren 865 sayılı “Ticaret Kanunu” Alman ticaret kanunu temel alınarak düzenlenmiştir. Bu kanun şirket hesaplarının tutulma şekli, kârın belirlenmesi, bilanço ve kâr-zarar hesaplarının düzenlenmesi gibi konularda önemli hükümler getirmiştir.

1 Ocak 1957 yılında yürürlüğe giren 6762 sayılı “Türk Ticaret Kanunu”nda, (TTK) İsviçre Borçlar Kanunu, Alman ve İtalyan mevzuatlarının etkisi görülmektedir. 55 yıl süre ile yürürlükte kalan TTK ticari hayatın günümüze kadar gelişmesini sağlamıştır (Otlı 2012, 3). Bu kanunda muhasebe ve hesaplarla ilgili terimlerde bir birlik olmaması finansal bilgi kullanıcılarının finansal raporlamaya ilişkin bilgileri kolayca anlayabilmesini engellemektedir. Türkiye’de ortaklıkların finansal tablo ve raporlarına ilişkin hükümler yer almış ancak genel çerçevenin ötesine geçmemesinden dolayı uygulama alanı bulamamıştır. Amaç olarak ticari işleri düzenleyen, şirket ortaklarının ve üçüncü kişilerin haklarını korumayı öngören TTK kamuyu aydınlatma bakımından yetersiz kalmış ve (Şensoy 2008, 12) Dünyada yaşanan gelişmelere ayak uyduramaması nedeni ile 1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlükten kalkmıştır (Otlı 2012, 4).

Türkiye’de hesap planı kullanımı, 1933 yılında Sümerbank ile başlamıştır. Sümerbank’ın kullanmış olduğu, Alman bilim adamlarının hazırladığı hesap planı Almanya’nın hesap planından geliştirilmiştir. Sümerbank’ın hesap planı önce KİT’lerde kullanılmış sonra özel sektöre yayılmıştır. Bu hesap planı uzun yıllar ülkede kullanılmıştır. Ancak ilerleyen zamanlarda talepleri karşılamamasından dolayı

Türkiye Ve Türkmenistan Muhasebe Sistemlerinin Hesap Planları Çerçevesinde Karşılaştırılması

1964, 1971 ve 1984 yıllarında hesap planında değişikliğe gidilmiştir (Durmuş ve Arat 2004, 97).

Türkiye'de muhasebe uygulamaları ve finansal raporlama genel olarak vergi matrahının tespitine yönelik öncelikler dikkate alınarak, vergi mevzuatına göre şekillenmiştir. Muhasebe sisteminde tekdüzeni sağlamak ve denetimi kolaylaştırmak amacıyla, Maliye Bakanlığı tarafından yayınlanan ve 1994 yılında yürürlüğe giren “Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği” ile muhasebenin temel kavramları tanımlanmış, muhasebe politikalarının açıklanması, finansal tabloların hazırlanması ve sunulması ile Tekdüzen Hesap Planı (TDHP) ve hesap çerçevesi düzenlenmiştir. 1 Sayılı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği, yayınlandığı yıldan günümüze kadar muhasebe uygulamalarında tek düzeni sağlamış, tüm işletmelerde aynı muhasebe dilinin kullanılmasının önünü açmıştır. Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği (Resmi Gazete 1992, 3);

- I. Muhasebenin temel kavramları
- II. Muhasebe politikalarının açıklanması
- III. Mali tablolar ilkeleri
- IV. Mali tabloların düzenlenmesi ve sunulması
- V. Hesap planı ve açıklamalarından oluşmaktadır.

Bu bölümler içerik bakımından; muhasebenin temel kavramları, on iki maddeden, muhasebe politikalarının açıklanması, yedi maddeden, mali tablolar ilkeleri üç kısımdan, mali tabloların düzenlenmesi ve sunulması iki kısımdan ve hesap planı açıklamaları yine iki kısımdan oluşmaktadır. Tekdüzen hesap planının düzenlenmesine yönelik olarak resmi gazetede şu şekilde bir amaç ifadesi yer almıştır; “*Bilanço usulünde defter tutan gerçek ve tüzel kişilere ait teşebbüs ve işletmelerin faaliyet ve sonuçlarının sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi, mali tablolar aracılığı ile ilgililere sunulan bilgilerin tutarlılık ve mukayese edilebilirlik niteliklerini koruyarak gerçek durumu yansıtmasının sağlanması ve işletmelerde denetimin kolaylaştırılması amacıyla yapılmıştır*” (Resmi Gazete 1992, 1). Bu amaç ifadesi çerçevesinde tekdüzen hesap planının sınıflandırılması tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Türkiye Tek Düzen Hesap Planının Sınıflandırılması

1 Dönen Varlıklar
2 Duran Varlıklar
3 Kısa vadeli Yabancı Kaynaklar
4 Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar
5 Özkaynaklar
6 Gelir Tablosu Hesapları
7 Maliyet Hesapları
8 Boş
9 Nazım Hesaplar

Kaynak: Türkmenistan Hesap Meyilnamesi

Tablo 1’de, hesap planının ilk beş sınıflandırması bilanço hesaplarını, altıncı sınıflaması gelir tablosu, yedinci sınıflaması maliyet hesaplarını ve dokuzuncu sınıflaması ise nazım hesaplarını göstermektedir. Türkiye’deki tekdüzen muhasebe hesap planı hakkındaki öz bilgilerle karşılaştırılması amacı için bir sonraki başlıkta Türkmenistan’ın günümüzdeki tekdüzen hesap planı ele alınacaktır. Ancak öncesinde Türkmenistan’ın muhasebe sistemi üzerinde etkili olan içinde bulunduğu politik ekonomik yapı ile ilgili bilgilere yer verilecektir.

4. TÜRKMENİSTAN MUHASEBE SİSTEMİ VE HESAP PLANI

Türkmenistan coğrafyasının son 150 yılında çarlık rejimi etkili olamamıştır. 1884-1917 yılları arasında uygulanan Bolşevik rejimi sona erdikten sonra 1917-1991 yıllarına rastlayan ve çarlık rejimine göre daha uzun süren Sovyet (Bolşevik) rejimi, ülke topraklarında hâkimiyetini sürdürmüştür. 1917 yılının Ekim ayında tüm Türkistan topraklarında olduğu gibi Türkmenistan topraklarında da Bolşevik rejiminin yayılması için çaba gösterilmiştir. Bolşevik rejimi döneminde Türkmenistan bölgesinin içinde olduğu Türkistan bölgesi için, 20 Nisan 1918 tarihinde bir kurultay yapılarak, bölgenin özerk bir yapı kazanması sağlanmıştır. Türkmenistan, 30 Nisan 1918’de Türkistan Özerk Sovyet Cumhuriyeti adını almış ve böylece Türkistan topraklarında Sovyet rejiminin temelleri atılmıştır. Türkmenistan, 1925’te Türkistan Özerk Sovyet Cumhuriyeti’nden ayrılarak, Türkmenistan Sovyet Sosyalist Cumhuriyet (TSSR) adında yeni bir devlet kurmuştur (Kalenderoğlu 2008, 113-114). Bu devlet aslında tam bağımsız bir devlet özelliği taşımamıştır. 1991 yılına kadar bir sömürge gibi, Sovyet rejiminin etkisi altında kalmıştır. 1991’den sonra “kısmi” bağımsızlığını kazanan Türkmenistan Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti, Türkmenistan

Türkiye Ve Türkmenistan Muhasebe Sistemlerinin Hesap Planları Çerçevesinde Karşılaştırılması

Cumhuriyeti adını almış (www.tbmm.gov.tr) ve günümüzde hala bu isimle uluslararası alanda hukuki olarak bağımsızlığını sürdürmektedir.

Bolşevik rejimi, ülkenin politik yapısında olduğu gibi, Türkmenistan'ın ekonomik yapısına da sirayet etmiştir. Sovyetler rejiminin etkisiyle devlet temelli yapıyı terketmek kolay olmamıştır. Sovyet rejiminden devraldığı ekonomik yapıyı değiştirmek için birikim yetersizlikleri ve ekonomik güçlükler “kademeli ekonomik reform” politikasının benimsenmesine neden olmuştur. Ekonomik reformların kademeli olması piyasa ekonomisinin hala etkin bir düzeye ulaşmasını engellemektedir. Bu nedenle Türkmenistan ekonomisi hizmet sektörü haricinde devlet kontrolünde ilerlemektedir (Turan ve Dinç 2015, 159). Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonraki dönemde yapılması gereken reformlarda kademeli reform yöntemini seçmeleri Türkmenistan'ın muhasebe sistemine de yansımıştır. Ülkede muhasebe sistemi ile ilgili olarak 1992 yılından itibaren bazen kısmi bazen de derinlemesine değişiklikler yapılmış ve yapılmaya devam etmektedir.

Türkmenistan'da ilk muhasebe düzenlemesi 1993 yılında kanunlaşmıştır. Bu yılda muhasebe uygulamalarında kullanılması gereken hesapların neler olduğu ve bu hesapların nasıl kullanılması gerektiği ile ilgili yasa onaylanmıştır. 1996 yılının Aralık ayında, muhasebe ile ilgili ikinci düzenleme yapılmıştır. Bu düzenleme ile hesapların yapısı, yürütülüşü ve mali raporların düzenlenmesi ile ilgili standartlar belirlenmiştir (Amangulyya 2010, 95).

Aynı zamanda uluslararası muhasebe standartları ile de uyumlaştırma çalışmalarını devam ettirmekte olan Türkmenistan'ın hali hazırda kullanmış olduğu hesap planı, Türkmenistan Maliye Bakanlığı'nın 5 Kasım 2012 tarih ve 198 sayılı kararı ile Türkmenistan Adalet Bakanlığı'nın 17 Kasım 2012 tarih ve 670 sayılı onayı ile ana çerçevesi belirlenmiştir. Bu düzenleme, Türkmenistan Maliye Bakanlığı'nın 19 Mart 2014 tarih ve 35 sayı ile Adalet Bakanlığı'nın 9 Nisan 2014 tarih ve 749 sayılı onayı doğrultusunda yapılan eklemeler ve Türkmenistan Maliye Bakanlığı'nın 16 Eylül 2015 tarih ve 115 sayılı kararı ile 14 Ekim 2015 tarih ve 919 sayılı Adalet Bakanlığı'nın onayı ile yapılan değişikliklerle son halini almıştır. Bahsedilen bu son düzenleme asli olarak dört bölümden oluşmuştur. Birinci bölümde genel hükümler, ikinci bölümde muhasebe hesaplarının yapısı, üçüncü bölümde hesap planlarının

model yapısı ve dördüncü bölümde de muhasebe hesap planı ve açıklamaları yer almıştır (Türkmenistan Muhasebe Standart Hesap Meyilnamesi 2012).

Muhasebe hesabının genel hükümleri altı maddeden oluşmaktadır. Muhasebe hesaplarının standart planı Türkmenistan'ın "muhasebe ve mali rapor" kanunu esasında ticari işletmeler ve devlet kurumları için mali raporlama standartlarına ve Türkmenistan Maliye Bakanlığı tarafından onaylanan küçük ve orta ölçekli işletmeler için milli standartlara uygun bir şekilde hazırlanmıştır. Düzenlemede yer alan hususlarda, milli ve mali raporlama standartlarının hangi ekonomik birimlerde kullanılabileceği belirlenmiştir. Öncelikle toplumun ihtiyaçlarını karşılamak ve kâr sağlamak amacıyla mal üreten, mallarını satan, iş yapan ve hizmet sunan işletme kanununa uygun bir şekilde kurulan ve bağımsız faaliyet gösteren ticari işletmelerde uygulanacağı belirlenmiştir. Faaliyeti tamamen veya kısmen finanse edilen, yönetim sosyo-kültürel veya diğer özellikleriyle ticari olmayan devlet kurumları ve Türkmenistan'ın KOBİ kanununa uygun şekilde belirlenmiş olan çalışana sahip, yabancı yatırımlı şirketler de bu düzenlemeye tabidir. Muhasebe hesapları, işletmelerin mali ve ekonomik faaliyetleri hakkındaki bilgilerinin gruplandırılması ve sınıflandırılması için belirlenmiştir. Bu da işletme aktiflerinin ve pasiflerinin para olarak bütün, sağlam ve net değerler tablosunu elde etmeye imkân sağlamaktadır. Hesap planını kullanan işletmeler faaliyet türüne, hesaplama düzenlemesi özelliğine, üretim türünü ve özelliğine veya diğer farklılıklarına göre kendine özgü hesap planı kullanabilmektedir. Ancak bu hesap planları genel hesap planına uymak zorundadır. Muhasebe standart hesap planının yapısı 2001 yılı devlet mali istatistiğinin hesapları temelinde hazırlanmıştır. Bundan dolayı aktif ve pasif raporlar iç ve dış olarak ikiye ayrılmaktadırlar. Aktif ve pasif raporların her biri gelir ve gider raporu olmak üzere ayrı ayrı tutulmaktadır. Muhasebe hesaplarının örnekleri milli, mali raporlama standartlarının gereksinimlerini karşılamak üzere hazırlanmıştır (Türkmenistan Muhasebe Standart Hesap Meyilnamesi, 2012).

Meyilnamenin ikinci bölümü olan muhasebe raporlama hesaplarının yapısı, yedi maddeden oluşmaktadır. Bu maddeleri özetlemek gerekirse; "Her bir hesapta farklı muhasebe konuları hakkında bilginin kullanılışı farklı olmasına rağmen, hesapların yapısı aynıdır. Muhasebe hesapları aktifteki veya pasifteki hem artışlar hem de azalışlar hakkında bilgi vermektedir. Bundan dolayı, hesaplar iki kısma ayrılmıştır.

Türkiye Ve Türkmenistan Muhasebe Sistemlerinin Hesap Planları Çerçevesinde Karşılaştırılması

Bunun sol tarafına borç, sağ tarafına ise alacak adı verilmiştir. Hesapların borç veya alacak ile ilgili faaliyetlerinin nihai tutarına “ciro” denir. Cirolar, borç ve alacak cirosu olarak ikiye ayrılır. Borç veya alacak ciroları arasındaki farka “hesap bakiyesi” denir. Hesap bakiyesi, hangi cironun daha fazla olduğuna bağlı olarak borçlu ya da alacaklı olabilirler. Raporlama dönemi başında hesapla ilgili bakiyeye "başlangıç bakiyesi” raporlama dönemi sonundaki bakiyeye ise “kapanış bakiyesi” denir. Hesaplar aktif, pasif ve aktif-pasif olabilmektedir. Aktif hesaplarda cironun artışı borca, azalışı ise alacağa göre değişmektedir. Burada bakiye ancak borç olabilir; pasif hesaplarda ise tam tersidir. Aktif hesap ile ilgili nihai bakiyeyi hesaplamak için ilk bakiye, rapor döneminin borç cirosu tutarına eklenir ve aynı dönem alacak cirosu tutarı ortaya çıkmaktadır. Pasif hesap ile ilgili nihai bakiyeyi elde edebilmek için ilk bakiye alacak cirosu tutarına eklenir ve borç cirosu tutarı ortaya çıkar. Raporlama dönemi sonunda eğer hesap bakiyesi yoksa yani sıfır ise, hesap kapalı olarak adlandırılır. Raporlama dönemi sonunda bütün muhasebe hesaplarının bakiyesi mali durum raporuna aktarılır. Aktif hesapların bakiyesi aktife, pasif hesapların bakiyesi ise pasife yansıtılır; aktif-pasif hesapların bakiyesi mali durum raporunun aktifinde olduğu gibi pasifine de yansiyabilir. Aktiflerin ve pasiflerin toplamı birbirine eşit olmalıdır” (Türkmenistan Muhasebe Standart Hesap Meyilnamesi, 2012).

Hesap planının model yapısı yedi basamaklı olarak belirlenmiştir. Bu yapı tablo 2’de şu şekilde gösterilmiştir (Türkmenistan Muhasebe Standart Hesap Meyilnamesi, 2012);

Tablo 2. Türkmenistan Hesap Planının Model Yapısı

Derece-Seviye (Hesap Basamağı)	Derece Adı	Karakter Sayısı
Birinci	Hesap Türü (Görünüşü)	X
İkinci	Kategori (Derece)	XX
Üçüncü	Alt Kategori (Küçük Derece)	XXX
Dördüncü	Ana Grup	XXXX
Beşinci	Alt Grup	XXXXXX
Altıncı	Sentetik (yapay) Hesap	XXXXXXX
Yedinci	Analitik Hesap	XXXXXXXX

Kaynak: Türkmenistan Hesap Meyilnamesi.

Tablo 2’ye göre, birinci derece, “hesap türünü”, ikinci derece “kategoriye”, üçüncü derece “alt kategoriye”, dördüncü derece “ana grubu”, beşinci derece “alt grubu”, altıncı derece “sentetik grubu”, yedinci derece “analitik grubu” göstermektedir. Bu

işleyişe bir örnek vermek gerekirse, duran varlıklar (aktifler) içerisindeki “61114100 Binalar” hesabının derecelendirilmesinde, 6-hesap türünü, 61-kategoriye, 611-alt kategoriye, 6111-ana grubu, 61114-alt grubu, 611141-sentetik grubu, 61114100-analitik hesabı işaret etmektedir. Dikkat edilirse tablo 2’de yedi basamaklı bir yapıdan bahsedildiği halde, binalar örneğinin hesap kodu sekiz basamaklıdır. Hesap planının tamamı incelendiğinde bütün hesapların sonu “00” olarak belirlenmiş ve bu çift basamaklı oluşum hesap planı yapısında göz ardı edilmiştir. Türkmenistan hesap planı, temel olarak altı kısımdan oluşmaktadır. Bu sınıflandırma tablo 3’te gösterilmiştir (Türkmenistan Muhasebe Standart Hesap Meyilnamesi, 2012).

Tablo 3. Türkmenistan Hesap Planı Sınıflandırması

Türkmenistan Tek Düzen Muhasebe Sistemi Hesap Sınıflaması
1 Girdiler (Gelirler)
2 Çıktılar (Giderler)
61, 62 Aktifler (Varlıklar)
63 Borçlanmalar (Borçlar)
8 Sermaye (Net Varlık)
9 Bilanço Dışı Hesaplar (Nazım Hesaplar)

Kaynak: Türkmenistan Hesap Meyilnamesi

Tablo 3’teki hesap planının ilk bölümü 1 ile başlayan “Girdiler” hesap kodlarından oluşmakta olup, gelirler bu kod ile başlamaktadır. Hesap planında “Çıktılar” yani giderler “2” hesap kodu ile gösterilmiştir. 6’lı hesap kodlarından “61” ve “62” ile başlayanlar “Aktifler” yani “Varlıklar”, “63” ile başlayanlar ise, “Borçlanmalar” yani borçları göstermektedir. Son olarak hesap planında “9” ile başlayan hesap planları ise “Bilanço Dışı Hesaplar” olup, bunlar nazım hesaplardır. Ayrıntılı hesap planı aşağıdaki içeriklerden oluşmaktadır.

I. Bölüm: Girdiler (Gelirler): Girdilerin takip edildiği bu hesap bölümünde esas olarak iki kategori (derece) bulunmaktadır. Bunlardan birincisi, “hibe girdileri”dir (113). Hibe girdileri kategorisinde, “yabancı hükümetlerden gelen hibeler” (113 131), “uluslararası kuruluşlardan gelen girdiler” (113 131) ve “diğer devlet kurumlarından gelen hibeler” (113 133 hesap kodu ile) hesaba alınmaktadır. Girdiler bölümünün ikinci kategorisi (114), “ortaklardan girdiler” (114 141), “işletme faaliyetlerinden girdiler” (114142), “diğer girdiler” (114 145) ve “finansman girdileri” (141 146) kategorilerinden oluşmaktadır.

Türkiye Ve Türkmenistan Muhasebe Sistemlerinin Hesap Planları Çerçevesinde Karşılaştırılması

II. Bölüm: Çıktılar (Giderler): Çıktılar bölümü “faaliyet çıktıları” (2) ile başlamaktadır. Faaliyet çıktıları altındaki ilk kategori, “personel çıktıları”dır (221). Bu kategorinin alt kategorileri ise, “ücret” (221 211), “aidatlar ve harçlar”dır (221 212). Faaliyet çıktılarının diğer bir kategorisi “malzeme ve hizmet çıktıları”dır (222). Malzeme ve hizmet çıktılarının alt kategorilerinden birincisi “malzeme ve hizmet maliyetleri” (222 221), ikincisi “mal ve hizmet satış maliyetleri”dir (222 225). Faaliyet çıktıları hesap türünün ikinci kategorisi “amortisman çıktıları” (223), üçüncü kategorisi, “toplumsal fayda çıktıları” (227) olup, “sosyal güvenlik faydaları” (227 271) ve “sosyal yardım faydaları” (227 272) olmak üzere iki alt kategorisi bulunmaktadır. Faaliyet çıktılarının üçüncü kategorisi “finansal çıktıları”a (224) ayrılmıştır. Finansal çıktıları, “yurtdışından sağlanan finansal borçlanma çıktıları” (224 241) ve “yurtiçinden sağlanan finansal borçlanma çıktıları” (224 242) olmak üzere iki alt kategoriye sahiptir. Faaliyet çıktılarının dördüncü kategorisi, “diğer çıktıları”dır (228). Diğer çıktıları kategorisinin birinci alt kategorisi “faaliyet ve faaliyet dışı çıktıları” (225 281), ikinci alt kategorisi “transferler”dir (225 282).

III. Bölüm: Aktifler (Varlıklar): Aktifler başlığı iki hesap türü ile kayıtlanmaktadır. Bunlar, “uzun vadeli mali olmayan aktifler” (6-duran varlıklar) ve “kısa vadeli mali aktifler”dir (6-dönen varlıklar). Uzun vadeli mali olmayan aktifler, “maddi” (661) ve “mali” (662) aktifler olarak iki kategoriye ayrılmıştır. Uzun vadeli mali olmayan aktiflerin alt kategorileri, “temel (ana) aktifler” (661 611), “değerler ve kütüphane vakfi”dir (661 613). Uzun vadeli mali aktifler ise, “uzun vadeli yurtiçi mali aktifler” (662 621) ve “uzun vadeli yurtdışı mali aktifler” (661 622) olmak üzere alt kategorilere ayrılmıştır.

Mali aktifler “uzun vadeli mali olmayan aktifler” (661) ve “uzun vadeli mali aktifler ” (662) olmak üzere ikiye ayrılır. Mali olmayan aktiflerin bir tane alt kategorisi bulunmakta ve o da “stoklar ve işletme sermayesi”dir (661 612). Kısa vadeli mali aktifler, “yurtiçi kısa vadeli mali aktifler” (662 621) ve “yurtdışı kısa vadeli mali aktifler” (662 622) olmak üzere alt kategorilere ayrılmaktadır.

IV. Bölüm: Borçlanmalar (Borçlar): Borçlar (6) “uzun vadeli” (663) ve “kısa vadeli” (663) borçlanmalar şeklinde iki kategoriye ayrılmıştır. Bu kategorilerin her ikisi de hem “yurtiçi” (yurtiçi uzun vadeli-663 631, yurtiçi kısa vadeli 663-631), hem de “yurtdışı” (yurtdışı uzun vadeli-663 632, yurtdışı kısa vadeli-663 632)

borçlanmalar olarak ikiye ayrılmıştır. Buradaki hesap kodları aynı rakamlarla başlamasına rağmen devam eden ana grup ve alt grup kodları birbirleriyle farklılık göstermekte ve bu farklılıklara göre kayıt yapılmaktadır.

V.Bölüm: Sermaye (Net varlıklar): Sermaye (8), “özkaynaklar” veya “net varlıklar” (880 800) olarak tek bir alt kategoriye sahiptir.

VI. Bölüm: Bilanço Dışı Hesaplar (Nazım Hesaplar): Bilanço dışı hesapların (9) alt kategorisi de aynı isimle belirlenmiş olmasına rağmen hesap kodu (990 900) içeriğine göre farklılık göstermektedir.

2017/1

12

Türkmenistan hesap planları, sürekli olarak, ya tamamen ya da revize edilerek değişikliğe uğramaktadır. Bu değişikliklerin temelinde bazı amaçlara ulaşma çabaları yatmaktadır. Türkmenistan’ın 2020’ye kadar olan muhasebe için belirlemiş olduğu amaçlar şu şekildedir (Amangulyya 2010, 96);

- Muhasebe mesleğini belirli düzeye çıkaracak şekilde geliştirilmesi,
- Mali ve diğer işlerin yerine getirilmesinde hâlihazırda kullanımda olan hesap planının geliştirilmesi,
- Mal ve hizmet birim maliyet hesaplarının uluslararası muhasebe standartları seviyesine yükseltilmesi,
- İşletmelerin amortisman uygulamalarının teknolojik gelişmelere uyumlu hale getirilmesi,

5. TÜRKİYE VE TÜRKMENİSTAN TEK DÜZEN MUHASEBE HESAP PLANLARININ FARKLILIKLARI

Türkiye’nin tek düzen hesap planı ve Türkmenistan’ın kullanmış oldukları hesap planları arasında farklılıklar bulunmaktadır. Bu farklılıkların temelinde her iki ülkenin özellikle siyasi ve ekonomik farklılıkları yatmaktadır. Bu durum en belirgin şekilde, Türkmenistan’ın muhasebe meylnamesinde sürekli milli fayda ve menfaatlere atıf yapmasında kendini göstermektedir. Bu ifade sadece meylnamenin açıklayıcı bölümlerinde değil, hesap planında da yer almaktadır.

Türkmenistan hesap meylnamesi, yapı olarak Türkiye’nin tek düzen hesap planından farklıdır. Türkiye’deki hesap planında sadece ana hesaplar belirlenmiş, ancak alt hesaplar kurumların kullanımına bırakılmıştır. Ancak Türkmenistan’da hesap planı yedi basamaklı bir esasa göre hazırlanmıştır. Türkmenistan’da kurumların

Türkiye Ve Türkmenistan Muhasebe Sistemlerinin Hesap Planları Çerçevesinde Karşılaştırılması

kullanılan hesap esneklikleri bulunmasına rağmen dayanak, yedi basamaklı hesap planıdır.

Türkmenistan hesap meylnamesi temelde dört bölümden oluşmakta; bunların ilk üçü hesapların işleyişi ve yapısı hakkında iken, son bölüm hesapların toplu gösterimine ayrılmıştır. Türkiye tek düzen hesap planının yayınlandığı tebliğ; amaç, kapsam gibi bölümlerin oluşturduğu sekiz bölümden oluşmakta, hesap planı ve açıklamaları bu açıklamalardan sonra verilmiştir.

Türkmenistan hesap meylnamesinde gelirler ve giderler 1 ve 2 ile başlayan hesap sınıflarında gösterilirken, Türkiye tek düzen hesap planında gelir ve gider hesapları 6 ile başlayan tek bir hesap sınıflamasında düzenlenmiştir.

Türkmenistan hesap meylnamesine göre, aktifler yani varlıklar, 661 ve 662 ile başlayan hesaplardan oluşmakta iken, Türkiye'deki tek düzen hesap planında aktifler 1 ve 2 ile başlayan hesaplardan oluşmaktadır.

Türkmenistan'ın hesap meylnamesinde borçlar 663 ile başlayan hesaplarda gösterilirken, Türkiye'de kullanılan hesap planında borçlar yani kaynak hesapları 3 ve 4 ile başlayan hesap kodları ile gösterilmiştir.

Türkmenistan hesap meylnamesinde sermaye hesapları yani özkaynak hesapları 8 ile başlamakta iken, Türkiye hesap planında bunlar 5 ile başlamaktadır.

Türkmenistan hesap planında bilanço dışı hesaplar yani nazım hesaplar, aynı Türkiye tek düzen hesap planındaki gibi 9 ile başlayan hesaplarda yer almıştır.

6. SONUÇ

Bağımsızlık sonrasında Türkmenistanın mal ve hizmet üretimlerinde millileşme çabaları başlamıştır. Mal ve hizmet üretiminin millileşmesi, beraberinde muhasebenin de millileşmesi yönünde adımların atılmasına yol açmıştır. Türkmenistan bir yandan uluslararası standartlarla uyumlaştırma çabaları içerisine girerken, bir yandan da Sovyet rejiminin etkisini azaltıp, millileşme yönündeki düzenlemeleri yapmaktadır. Türkmenistan bu çerçevede 2020'ye kadar kendine bazı amaçlar belirlemiştir. Bu amaçların içerisinde hem uluslararası muhasebe standartlarına uyum hem de hâlihazırda kullandığı hesapların geliştirilmesi de bulunmaktadır.

Türkmenistan ve Türkiye'nin tek düzen hesap planlarının kullanımı birbirinden oldukça farklıdır. Türkiye'deki tek düzen hesap planında hesaplar 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve

9 ile başlamakta iken, Türkmenistan hesap meylnamesinde hesap kodları sadece 1, 2, 6, 8 ve 9 ile başlamaktadır. Türkmenistan hesap meylnamesinde 1 ile başlayan hesaplar gelirler yani girdiler, 2 ile başlayan hesaplar giderler yani çıktılar olarak adlandırılmıştır. 6'lı hesapların 661 ve 662 ile başlayanları varlıkları 663 ile başlayan hesapları ise kaynak hesaplarıdır. 8'li hesaplar sermaye hesaplarını, 9'lu hesaplar ise nazım hesapları kapsamaktadır.

2017/1

14

Hem Türkmenistan hem de Türkiye Cumhuriyeti uluslararası muhasebe standartlarına uyum sağlamak amacıyla girişimlerde bulunmaktadırlardır. Bundan sonraki çalışmalarda Türkmenistan ve Türkiye Cumhuriyetleri'nin uluslararası muhasebe standartlarına ne derece uyum sağladıklarının takibi yapılarak geçirmiş oldukları süreç karşılaştırmalı olarak verilebileceği gibi, diğer gelişmekte olan ülkeler de çalışmaya dahil edilerek tek düzen hesap planları çerçevesinde ya da muhasebe sistemleri çerçevesinde mukayesesi yapılabilecektir.

KAYNAKÇA

- Alagöz, A. ve B. Yılmaz. 2005. "Tekdüzen Muhasebe Perspektifi ile Azerbaycan Muhasebe Uygulamalarının Değerlendirilmesi", III. Uluslararası Türk Dünyası Sosyal Bilimler Kongresi, Celalabat, Kırgızistan.
- Amangulyya, D. 2010. Bulgarter Hasabynyny Taryhy, Aşgabat.
- Civelek, M. ve A. Özkan. 2006. Maliyet ve Yönetim Muhasebesi, Yenilenmiş Dördüncü Baskı, Detay Yayıncılık, Ankara.
- Durmuş, A. H. ve M. E. Arat. 2004. İşletmelerde Muhasebe Örgütlemesi, Marmara Üniversitesi Nihad Sayar Eğitim Vakfı Yayınları: 528/762, İstanbul.
- Kalenderoğlu, İ. 2008. "Sovyetler Birliği Döneminde Bolşevik Rejimin Türkmen Folkloruna Etkileri", Türkbilig, 16.
- Koç, Y. 1972. "Tekdüzen Muhasebe Sistemi", Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, 27(3).
- Otlu, F. (2012). Şirketler Muhasebesi, Malatya SMMMO Yayınları, Malatya.
- Öz, E. ve F. Çevikcan. 2010. "Vergi Kanunlarıyla Getirilen Düzenlemelerin Muhasebe Uygulamasına Etkisi", Alanya İşletme Fakültesi Dergisi, 2/1.

Türkiye Ve Türkmenistan Muhasebe Sistemlerinin Hesap Planları Çerçevesinde Karşılaştırılması

- Resmi Gazete, 1992. Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği, 21447 mükerrr sayı, 26 Aralık 1992.
- Şensoy, H. B. 2008. Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarının Ortaya Çıkışı ve Gelişimi İle Muhasebe Standartlarının Türkiye’deki Durumu, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, SBE, Ankara.
- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM), Türkmenistan, www.tbmm.gov.tr, (Erişim Tarihi: 18.05.2016).
- Turan, G. ve A. Dinç. 2015. Bolşevik Esaretinden Enerji İmparatorluğuna Türkmen İktisat Tarihi, Gazi Kitabevi, Ankara.
- Türkmenistan Muhasebe Mesleği Hesaplarının Misal Meyilnamesi, www.minfin.gov.tm, (Erişim Tarihi: 13.04.2016).
- Yarbaş, E. 2008. “Türkiye Tekdüzen Muhasebe Sisteminde Nazım Hesapların Önemi ve Dış Ticaret İşlemlerindeki Yeri”, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 7(13).
- Yazıcı, M. 1993. “Maliye ve Gümrük Bakanlığının Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği 1 ve Eki: Muhasebe Usul ve Esasları Üzerine”, Vergi Dünyası, 142.

Ek 1: Türkmenistan Muhasebe Mesleğinin Hesaplarının Misal Meyilnamesi

2017/1
16

VII. BUHGALTERÇİLİK HASABA ALNYŞYNYŇ HASAPLARYNYŇ MYSALY MEÝILNAMASY						
Hasa-byň görnü-şi	Dere-je	Kiçi dereje	Esasy topar	Kiçi topar/jem-leşji hasap	Jikme-jik hasap	Derejäniň, kiçi derejäniň, esasy toparyň we kiçi toparyň ady
1 bölek. GIRDEJILER						
1	13					1. GRANTLAR BOÝUNÇA GIRDEJILER
		131				Daşary döwletleriň Hökümetlerinden
			131 1	1311 00	1311 00 00	Gündelik grantlar
				1311 01	1311 01 00	Gündelik grantlar
			131 2	1312 00	1312 00 00	Düýpli grantlar
				1312 01	1312 01 00	Düýpli grantlar
		132				Halkara guramalaryndan
			132 1	1321 00	1321 00 00	Gündelik grantlar
				1321 01	1321 01 00	Gündelik grantlar
			132 2	1322 00	1322 00 00	Düýpli grantlar
				1322 01	1322 01 00	Düýpli grantlar
		133				Döwlet dolandyryş böleginiň (sektorynyň) beýleki birliklerinden
			133 1	1331 00	1331 00 00	Gündelik grantlar
				1331 01	1331 01 00	Gündelik grantlar
			133 2	1332 00	1332 00 00	Düýpli grantlar
				1332 01	1332 01 00	Düýpli grantlar
1	14	141				2. MAÝA GOÝUMLARDAN GIRDEJILER
			141 1	1411 40	1411 40 00	Nesýeler, depozitler we paýnamalardan başga gymmatly kagyzlara maýa goýumlar boýunça girdejiler
				1411 41	1411 41 00	Ýurduň içinde berlen nesýeler boýunça görümler görnüşinde girdeji
				1411 42	1411 42 00	Daşary ýurtly taraplara berlen nesýeler boýunça görümler görnüşinde girdeji
				1411 43	1411 43 00	Paýnamalardan başga bergileriň gymmatly kagyzlaryna maýa goýumlar boýunça hak-heşdek görnüşinde girdeji
				1411 44	1411 44 00	Ýurduň içinde depozitler boýunça görümler görnüşinde girdeji
				1411 45	1411 45 00	Daşary ýurt banklarynda (kompanýalarynda) depozitler boýunça görümler görnüşinde girdeji
				1411 46	1411 46 00	Paýnamalardan başga gymmatly kagyzlara maýa goýumlaryň çykyp gitmeginden alnan girdeji
				1411 47	1411 47 00	Paýnamalardan başga gymmatly kagyzlara maýa goýumlaryň adalatly gymmatynyň üýtgemeginden alnan girdeji (peýda)
				1411 48	1411 48 00	Gaýry görümler girdejisi
			141 2	1412 40	1412 40 00	Paýnamalara we maýa gatnaşmagyň beýleki görnüşlerine goýlan maýa goýumlara eýeçilik etmekden alnan girdejiler
				1412 41	1412 41 00	Assosirlenen kärhanalaryň paýly gymmatly kagyzlaryna maýa goýumlar boýunça hak-heşdek görnüşinde girdeji (diwidendler)
				1412 42	1412 42 00	Assosirlenen kärhanalaryň paýly gatnaşma usuly bilen hasaba alynýan peýdasyndaky paý

Türkiye Ve Türkmenistan Muhasebe Sistemlerinin Hesap Planları Çerçevesinde Karşılaştırılması

				1412 43	1412 43 00	Bilelikdäki kärhanalaryň deň ölçegli jebislendirmek usuly bilen hasaba alynýan peýdasyndaky paý
				1412 44	1412 44 00	Golçur kärhanalaryň paýly gymmatly kagyzlaryna goýlan maýa goýumlar boýunça hak-heşdek görnüşinde girdeji (diwidendler)
				1412 46	1412 46 00	Paýnamalara we maýa gatnaşmagyň beýleki görnüşlerine maýa goýumlaryň çykyp gitmeginden alnan girdeji
				1412 47	1412 47 00	Paýnamalara we maýa gatnaşmagyň beýleki görnüşlerine maýa goýumlaryň adalatly gymmatynyň üýtgemeginden alnan girdeji (peýda)
				1412 48	1412 48 00	Paýnamalara we maýa gatnaşmagyň beýleki görnüşlerine maýa goýumlara eýeçilik etmekden alnan gaýry girdeji
			141	1415 40	1415 40 00	Uzak möhletli maliýe däl aktiwlere eýeçilik etmekden alnan girdejiler
				1415 41	1415 41 00	Maliýe karendesi şertnamalary boýunça hak-heşdekler görnüşinde girdeji
				1415 42	1415 42 00	Şertnama borçnamalarynyň bozulandygy üçin puşmana pullaryny we jerimleri goşmak bilen, amal karendesi şertnamalary boýunça girdeji
				1415 43	1415 43 00	Uzak möhletli maliýe däl aktiwleriň adalatly gymmatynyň üýtgemeginden alnan girdeji (peýda)
				1415 44	1415 44 00	Uzak möhletli maliýe däl aktiwleri muzdsuz almakdan alnan girdeji (peýda)
				1415 45	1415 45 00	Maýa goýum emläginden başga, uzak möhletli maliýe däl aktiwleriň gymmatynyň çämagyndan çekilen ýitgini dikeltmekden alnan girdeji (peýda)
				1415 46	1415 46 00	Maýa goýum emläginden başga, uzak möhletli maliýe däl aktiwleriň çykyp gitmeginden alnan girdeji
				1415 47	1415 47 00	Maýa goýum emläginiň adalatly gymmatynyň üýtgemeginden alnan girdeji (peýda)
				1415 48	1415 48 00	Maýa goýum emläginiň çykyp gitmeginden alnan girdeji
				1415 49	1415 49 00	Uzak möhletli maliýe däl aktiwlere eýeçilik etmekden alnan gaýry girdeji
1	14	142				3. AMAL IŞINDEN GIRDEJILER
			142	1421 00	1421 00 00	Harytlary, işleri we hyzmatlary ýerlemekden alnan girdejiler
				1421 01	1421 01 00	Harytlary, önümleri ýerlemekden alnan girdeji
				1421 02	1421 02 00	Ýerlenen harytlaryň, önümleriň gaýtarylmagy
				1421 03	1421 03 00	Ýerleme bahasyndan arzanlatmalar
				1421 04	1421 04 00	Işleri we hyzmatlary ýerlemekden alnan girdejiler
				1421 05	1421 05 00	Işleriň we hyzmatlaryň gymmatyna düzedişler
				1421 09	1421 09 00	Harytlary, işleri we hyzmatlary ýerlemekden alnan gaýry girdejiler
			142	1422 00	1422 00 00	Dolandyryş ýygymlary we paçlary görnüşinde girdejiler
				1422 01	1422 01 00	Döwlet paçlary görnüşinde girdejiler
				1422 02	1422 02 00	Ýörite işleriň geçirilendigi üçin tölegler görnüşinde girdejiler
				1422 03	1422 03 00	Ygtyýarnama ýygymlary görnüşinde girdejiler
				1422 04	1422 04 00	Rugsatlaryň berlendigi üçin tölegler görnüşinde girdejiler
				1422 08	1422 08 00	Beýleki dolandyryş ýygymlary we paçlary görnüşinde girdejiler
				1422 09	1422 09 00	Amal işinden gaýry girdejiler
1	14					4. GAÝRY GIRDEJILER
		145	145	1453 40	1453 40 00	Amal däl girdejiler
				1453 41	1453 41 00	Günäkär adam tarapyndan ýetirilen maddy zyýanyň öwezi dolunmagy netijesinde alnan girdeji (peýda)
				1453 42	1453 42 00	Hümmet tapawudyndan alnan girdeji (peýda)
				1453 43	1453 43 00	Ätiýaçlyklaryň gymmatynyň çämagyndan çekilen ýitgini dikeltmekden alnan girdeji (peýda)
				1453 44	1453 44 00	Şertnama borçnamalarynyň ýerine ýetirilmändigi üçin jerimeler
				1453 45	1453 45 00	Ätiýaçlyklary (işleri, hyzmatlary) muzdsuz almakdan alnan girdeji

						(peýda)
				1453 46	1453 46 00	Gaýry amal däl girdejiler
		146	146 1	1461 40	1461 40 00	Maliýeleşdirmekten alnan girdejiler
				1461 41	1461 41 00	Gündelik işi maliýeleşdirmekten alnan girdejiler
				1461 42	1461 42 00	Düýpli maýa goýumlary maliýeleşdirmekten alnan girdejiler
				1461 43	1461 43 00	Subsidiýalary maliýeleşdirmekten alnan girdejiler
				1461 44	1461 44 00	Maksatlaýyn maliýeleşdirmeler
2 bölek. ÇYKDAJYLAR						
2						1. AMAL ÇYKDAJYLARY
	21					İŞGÄRLER ÜÇİN ÇYKDAJYLAR
		21 1	211 1	2111 00	2111 00 00	Zähmet haky
				2111 01	2111 01 00	Raýat gullukçylarynyň esasy zähmet haklary (zähmet hakyna goşmaça tölegleri goşmak bilen)
				2111 02	2111 02 00	Raýat gullukçylarynyň zähmetine goşmaça hak tölemek
				2111 03	2111 03 00	Işgär düzüminden daşary işgärleriň zähmetine hak tölemek
				2111 04	2111 04 00	Harby gullukçylaryň pul üpjünçiliginiň we içeri işler edaralarynyň yönekeý işgärler we ýolbaşçylar düzüminiň pul zähmet hakynyň esasy görnüşleri
				2111 05	2111 05 00	Harby gullukçylaryň pul üpjünçiliginiň we içeri işler edaralarynyň yönekeý işgärler we ýolbaşçylar düzüminiň pul zähmet hakynyň goşmaça görnüşleri
				2111 06	2111 06 00	Döredijilik işgärleriniň galam haklary (gonorarlary)
				2111 07	2111 07 00	Bäsleşik mowzogy boýunça zähmet haky
				2111 09	2111 09 00	Zähmet haklarynyň beýleki görnüşleri
		21 2	212 1	2121 00	2121 00 00	Gatançlar we geçirimler
				2121 01	2121 01 00	Hökmany pensiýa ätiýaçlandyrmasy üçin pensiýa gatançlary
				2121 02	2121 02 00	Hünär ugry boýunça hökmany pensiýa ätiýaçlandyrmasy üçin pensiýa gatançlary
	22	22 1				MATERIALLAR WE HYZMATLAR ÜÇİN ÇYKDAJYLAR
			221 1	2211 00	2211 00 00	Material we esbaplar üçin çykadajylar
				2211 01	2211 01 00	Kanselýariýa we cyzuw enjamlary, gündelik hojalyk işleri üçin materiallar we predmetler
				2211 02	2211 02 00	Azyk önümleri
				2211 03	2211 03 00	Dermanlar we sargy serişdeleri
				2211 05	2211 05 00	Ýumşak esbaplar we egin-başlar
				2211 06	2211 06 00	Beýleki üpjünçilik serişdeleri we sarp edilýän materiallar
			221 2	2212 00	2212 00 00	Iş sapar çykadajylary
				2212 01	2212 01 00	Ýurduň içinde iş sapar çykadajylary
				2212 02	2212 02 00	Daşary ýurtlara iş sapar çykadajylary
			221 3	2213 00	2213 00 00	Ulag çykadajylary
				2213 01	2213 01 00	Ulaglary saklamak we abatlamak üçin çykadajylar
				2213 02	2213 02 00	Ýangyç-çalgy ýag materiallarynyň tölegi

**Türkiye Ve Türkmenistan Muhasebe Sistemlerinin Hesap Planları Çerçevesinde
Karşılaştırılması**

			2213 03	2213 03 00	Ätiýaçlyk şaýlarynyň bahasyny tölemek
			2213 04	2213 04 00	Ulag serişdeleriniň kärende tölegi
			2213 05	2213 05 00	Dürli ulag hyzmatlarynyň tölegi
		221 4	2214 00	2214 00 00	Aragatnaşyk üçin çykdajylar
			2214 01	2214 01 00	Ýurduň içinde aragatnaşyk hyzmatlary
			2214 02	2214 02 00	Ýurduň daşynda aragatnaşyk hyzmatlary
			2214 03	2214 03 00	Poçta çykdajylary
			2214 04	2214 04 00	Radionyň hyzmatlary we beýlekiler
		221 5	2215 00	2215 00 00	Jemagat hyzmatlary üçin çykdajylar
			2215 01	2215 01 00	Suw üçin töleg
			2215 02	2215 02 00	Beýleki jemagat hyzmatlary
			2215 03	2215 03 00	Elektrik energiýa üçin töleg
			2215 04	2215 04 00	Gaz üçin töleg
			2215 05	2215 05 00	Ýyladys üçin töleg
		221 6	2216 00	2216 00 00	Beýleki hyzmatlaryň tölegi üçin çykdajylar
			2216 01	2216 01 00	Ylmy-barlag guramalarynyň hyzmatlarynyň tölegi
			2216 02	2216 02 00	Enjamlary we esbaplary ýeňil abatlamak üçin töleg
			2216 03	2216 03 00	Binalary we jaýlary ýeňil abatlamak üçin töleg
			2216 04	2216 04 00	Gaýry gündelik çykdajylar
			2216 05	2216 05 00	Pensiýalary we kömek pullaryny tölemek boýunça banklaryň hyzmatlarynyň tölegi
			2216 06	2216 06 00	Hünärmenleri taýýarlamak boýunça çykdajylaryň tölegi
			2216 07	2216 07 00	Desgalary goramak üçin çykdajylar
		221 7	2217 00	2217 00 00	Goranyş we içeri işler edaralarynyň beýleki gündelik çykdajylary
			2217 01	2217 01 00	Harby birlikler we içeri işler edaralary boýunça yük daşamalar
			2217 02	2217 02 00	Deňiz tehnikasyny saklamak
			2217 03	2217 03 00	Bronly awtomobil tehnikany saklamak
			2217 04	2217 04 00	Awiasiýa tehnikasyny saklamak
			2217 05	2217 05 00	Serhetdäki inženerçilik enjamlary saklamak
			2217 06	2217 06 00	Harby tehnikany we ýaraçlary satyn almak
			2217 07	2217 07 00	Gulluk mallaryny we araba enjamlaryny satyn almak we saklamak
			2217 08	2217 08 00	Aýratyn çykdajylar
		221 8	2218 00	2218 00 00	Düýpli abatlaýş (býujet edaralary üçin)

2017/1
20

			2218 01	2218 01 00	Durmuş-medeni we durmuş maksatly desgalary düýpli abatlamak
			2218 02	2218 02 00	Edara desgalaryny düýpli abatlamak
			2218 03	2218 03 00	Gaýry düýpli abatlamak işleri
		221 9	2219 40	2219 40 00	Baha berilýän ätiýaçlyk gorlary döretmek boýunça çykdajylar
			2219 41	2219 41 00	Kepillendirilen hyzmatlary etmek üçin ätiýaçlyk goruny döretmek boýunça çykdajylar
			2219 42	2219 42 00	Işgärlere öwezini doluş töleglerini tölemek üçin ätiýaçlyk goruny döretmek boýunça çykdajylar
			2219 43	2219 43 00	Kanunçylygyň talap etmegi boýunça ätiýaçlyk goruny döretmek boýunça çykdajylar
			2219 44	2219 44 00	Gaýry baha berilýän gaýry ätiýaçlyk goruny döretmek boýunça çykdajylar
	22 5				2. ÝERLENEN ÖNÜMLERİŇ, HARYTLARYŇ (IŞLERİŇ, HYZMATLARYŇ) ÖZÜNE DÜŞÝÄN GYMMATY
		225 1	2251 40	2251 40 00	Ýerlenen önümleriň, harytlaryň (işleriň, hyzmatlaryň) özüne düşýän gymmaty
			2251 41	2251 41 00	Ýerlenen taýýar önümiň özüne düşýän gymmaty
			2251 42	2251 42 00	Ýerlenen harytlaryň özüne düşýän gymmaty
			2251 43	2251 43 00	Ýerlenen işleriň özüne düşýän gymmaty
			2251 44	2251 44 00	Ýerlenen hyzmatlaryň özüne düşýän gymmaty
23	23 1	231 1	2311 40	2311 40 00	ULANYŞ TUTUMY BOÝUNÇA ÇYKDAJYLAR
			2311 41	2311 41 00	Uzak möhletli maliýe däl aktiwleriň ulanyş tutumy boýunça çykdajylar
27					DURMUŞ KÖMEK PULLARYNY TÖLEMEK ÜÇIN ÇYKDAJYLAR
		27 1			Durmuş üpjünçiligi boýunça kömek pullary
		271 1	2711 00	2711 00 00	Durmuş üpjünçiligi boýunça kömek pullary
			2711 01	2711 01 00	Göwreliligi we çaga dogranlygy boýunça kömek puly
			2711 02	2711 02 00	Zähmet çekmek ukybyny wagtlaýyn ýitirendigi üçin kömek pulunyň tölegi
			2711 03	2711 03 00	Döwlet durmuş ätiýaçlandyrmasy boýunça kömek puly
			2711 04	2711 04 00	Hökmany pensiýa ätiýaçlandyrmasy boýunça Merkezleşdirilen býujetden gatançlar
			2711 05	2711 05 00	Merkezleşdirilen býujetden durmuş kömek pullaryny tölemek
			2711 06	2711 06 00	Ýeňillikli pensiýa çykanlara pensiýanyň öwezini dolmak üçin tölegler
	27 2				Durmuş kömegi boýunça kömek pullary
		272 1	2721 00	2721 00 00	Durmuş kömegi boýunça kömek pullary
			2721 01	2721 01 00	Pul görnüşinde durmuş kömegi boýunça kömek pullary
24					3. MALIÝE ÇYKDAJYLARY
	24 1	241 1	2411 00	2411 00 00	Daşarky maliýe borçnamalary boýunça çykdajylar
			2411 01	2411 01 00	Daşary ýurtdan alnan karzlaryň we nesýeleriň görimleri boýunça çykdajylar
			2411 02	2411 02 00	Nesýeler üçin serişdeleri ätiýaçlandyrmak üçin hyzmat hakyny (komission) tölemek boýunça çykdajylar
			2411	2411 03	Bergileriň gymmatly kagyzlarynyň görimleri boýunça çykdajylar

**Türkiye Ve Türkmenistan Muhasebe Sistemlerinin Hesap Planları Çerçevesinde
Karşılaştırılması**

			03	00	
			2411 04	2411 04 00	Ätiýaçlandyrys gatançlaryny tölemek boýunça çykdaýjlar
	24	242	2421	2421 00	İçerki maliýe borçnamalary boýunça çykdaýjlar
	2	1	00	00	
			2421 01	2421 01 00	Ýurduň içinde depozitleriň görimleri boýunça çykdaýjlar
			2421 02	2421 02 00	Maliýe kärendesi boýunça görüm hak-heşdegi görnüşinde çykdaýjlar
			2421 03	2421 03 00	Bergileriň gymmatly kagyzlarynyň görimleri boýunça çykdaýjlar
			2421 04	2421 04 00	Ýurduň içinde alnan karzlaryň we nesýeleriň görimleri boýunça çykdaýjlar
			2421 09	2421 09 00	Gaýry maliýe borçnamalarynyň görimleri boýunça çykdaýjlar
	28				4. GAÝRY ÇYKDAJYLAR
	28	281	2819	2819 00	Amal we amal däl işinden gaýry çykdaýjlar (ýitgiler)
	1	9	00	00	
			2819 01	2819 01 00	Uzak möhletli maliýe däl aktiwleriň çykyp gidendigi üçin çykdaýjlar (ýitgiler)
			2819 02	2819 02 00	Uzak möhletli maliýe däl aktiwleriň gymmatynyň gaçandygy üçin çykdaýjlar (ýitgiler)
			2819 03	2819 03 00	Gysga möhletli maliýe däl aktiwleriň gymmatynyň gaçandygy üçin çykdaýjlar (ýitgiler)
			2819 04	2819 04 00	Maliýe aktiwleriniň gymmatynyň gaçandygy üçin çykdaýjlar (ýitgiler)
			2819 05	2819 05 00	Hümmet tapawudyndan çykdaýjlar (ýitgiler)
			2819 06	2819 06 00	Býujete tölenmäge degişli jerimeler, puşmana pullary we jerime tölegleri boýunça çykdaýjlar
			2819 07	2819 07 00	Şertnama borçlarynyň ýerine yetirilmändigi üçin jerimeler, puşmana pullary we jerime tölegleri boýunça çykdaýjlar
			2819 08	2819 08 00	Amal işinden gaýry çykdaýjlar (ýitgiler)
			2819 09	2819 09 00	Amal däl işinden gaýry çykdaýjlar (ýitgiler)
	28				Transfertler
	2				
		282	2821	2821 00	Gündelik transfertler
		1	00	00	
			2821 03	2821 03 00	Talyp haklary
			2821 04	2821 04 00	Beýleki gündelik transfertler
		282	2823	2823 40	Býujete tölegler boýunça çykdaýjlar
		3	40	00	
			2823 41	2823 41 00	Goşulan baha üçin salgyt
			2823 42	2823 42 00	Goşmaça töleg
			2823 43	2823 43 00	Ýerasty baýlyklardan peýdalanmak üçin salgyt
			2823 44	2823 44 00	Emläk üçin salgyt
			2823 45	2823 45 00	Edara görnüşli tarapyň peýdasından (girdejisinden) alynýan salgyt
			2823 46	2823 46 00	Mahabatlandyryma üçin ýygym
			2823 47	2823 47 00	Şäherleriň, şäherçeleriň, oba ýerleriniň çäklerini abadanlaşdyrmak üçin belli bir maksada gönükdirilen ýygym
			2823 48	2823 48 00	Awtoduralgalaryň eýelerinden alynýan ýygym
			2823 49	2823 49 00	Awtomobilleriň ýerlenilmegi üçin ýygym

			282 4	2824 40	2824 40 00	Hökmany geçirimler boýunça çykdajylar
				2824 41	2824 41 00	Türkmenistanyň Oba hojalyk ministrliginiň ýörite maksatly hasabyna geçirimler
				2824 42	2824 42 00	Aşgabat şäher häkimliginiň ýörite maksatly hasabyna geçirimler
				2824 43	2824 43 00	Türkmenistanyň pul ätiýaçlyk goruna geçirimeler
				2824 44	2824 44 00	Türkmenistanyň Altyn asyryny ösdürmegiň döwlet gaznasyna geçirimler
				2824 45	2824 45 00	Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda gaýry geçirimler
3 bölek. AKTIWLER						
6						1. UZAK MÖHLETLI AKTIWLER
	61					UZAK MÖHLETLI MALIÝE DÄL AKTIWLER
		61 1				ESASY GAZNALAR
			611 1	611140	6111 40 00	Jaýlar we desgalar
				611141	6111 41 00	Jaýlar
				611141	6111 41 50	Jaýlaryň toplanan ulanyş tutumy
				611142	6111 42 00	Desgalar
				611142	6111 42 50	Desgalaryň toplanan ulanyş tutumy
				611143	6111 43 00	Jaýlary we desgalary abadanlaşdyrmak
				611143	6111 43 50	Jaýlary we desgalary abadanlaşdyrmagyň toplanan ulanyş tutumy
				611144	6111 44 00	Maýa goýum emlägi hökmünde hasaba alynýan jaýlar
				611144	6111 44 50	Maýa goýum emläginiň toplanan ulanyş tutumy
			611 2	611240	6112 40 00	Maşynlar, enjamlar we gaýry esasy serişdeler
				611241	6112 41 00	Maşynlar we enjamlar
				611241	6112 41 50	Maşynlaryň we enjamlaryň toplanan ulanyş tutumy
				611242	6112 42 00	Ulag serişdeleri
				611242	6112 42 50	Ulag serişdeleriniň toplanan ulanyş tutumy
				611243	6112 43 00	Kompýuter we edara enjamlary
				611243	6112 43 50	Kompýuter we edara enjamlarynyň toplanan ulanyş tutumy
				611244	6112 44 00	Mebel we edara esbaplary
				611244	6112 44 50	Mebeliň we edara esbaplaryň toplanan ulanyş tutumy
				611245	6112 45 00	Gaýry esasy serişdeler
				611245	6112 45 50	Gaýry esasy serişdeleriň toplanan ulanyş tutumy
			611 3	611340	6113 40 00	Beýleki uzak möhletli maliýe däl aktiwler
				611341	6113 41 00	Maddy däl aktiwler
				611341	6113 41 50	Maddy däl aktiwleriň toplanan ulanyş tutumy
				611342	6113 42	Işläp taýýarlamalalar üçin harajatlar

**Türkiye Ve Türkmenistan Muhasebe Sistemlerinin Hesap Planları Çerçevesinde
Karşılaştırılması**

				00	
			611343	6113 43 00	Biologik aktiwler
			611343	6113 43 50	Biologik aktiwleriň toplanan ulanyş tutumy
			611343	6113 43 90	Biologik aktiwleriň gymmatynyň gaçmagy üçin ätiýaçlyk gory
			611344	6113 44 00	Tamamlanmadyk gurluşyk
			611345	6113 45 00	Gaýry uzak möhletli maliýe däl aktiwler
			611345	6113 45 50	Gaýry uzak möhletli maliýe däl aktiwleriň toplanan ulanyş tutumy
	61	613	613000	6130 00	GYMMATLYKLAR WE KITAPHANA GAZNASY
			613001	6130 01 00	Medeni miras gymmatlyklary
			613002	6130 02 00	Kitaphana gaznasy
	62				UZAK MÖHLETLI MALIÝE AKTIWLER
		62			IÇERKI UZAK MÖHLETLI MALIÝE AKTIWLER
			621	6212	6212 40
			2	40	00
					Uzak möhletli depozitler we ýörite hasaplar
			6212	6212 41 00	Ýerli banklarda we edaralarda milli puldaky uzak möhletli depozitler
			6212	6212 42 00	Ýerli banklarda we edaralarda daşary ýurt pulundaky uzak möhletli depozitler
			6212	6212 43 00	Ýerli banklarda we edaralarda uzak möhletli ýörite hasaplar
			621	6213	6213 40
			3	40	00
					Paýnamalardan başga gymmatly kagyzlara uzak möhletli maýa goýumlar
			6213	6213 41 00	Üzülýänçä saklanýan uzak möhletli maýa goýumlar
			6213	6213 41 50	Üzülýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça ulanyş tutumy hasaplanmadyk diskont (baýrak)
			6213	6213 42 00	Ýerlemek üçin niýetlenen uzak möhletli maýa goýumlar
			6213	6213 44 00	Paýnamalardan başga gaýry gymmatly kagyzlara uzak möhletli maýa goýumlar
			6213	6213 44 50	Gaýry gymmatly kagyzlar boýunça ulanyş tutumy hasaplanmadyk diskont (baýrak)
			621	6214	6214 40
			4	40	00
					Berlen uzak möhletli nesýeler
			6214	6214 41 00	Döwlet kärhanalaryna berlen uzak möhletli nesýeler
			6214	6214 41 50	Döwlet kärhanalaryna berlen uzak möhletli nesýeleriň gymmatynyň gaçmagy üçin ätiýaçlyk gory
			6214	6214 42 00	Döwlete degişli bolmadyk kärhanalara berlen uzak möhletli nesýeler
			6214	6214 42 50	Döwlete degişli bolmadyk kärhanalara berlen uzak möhletli nesýeleriň gymmatynyň gaçmagy üçin ätiýaçlyk gory
			6214	6214 43 00	Bagly taraplara berlen uzak möhletli nesýeler
			6214	6214 43 50	Bagly taraplara berlen uzak möhletli nesýeleriň gymmatynyň gaçmagy üçin ätiýaçlyk gory
			6214	6214 44 00	Işgärlere berlen uzak möhletli nesýeler
			6214	6214 44 50	Işgärlere berlen uzak möhletli nesýeleriň gymmatynyň gaçmagy üçin ätiýaçlyk gory
			6214	6214 45 00	Berlen gaýry uzak möhletli nesýeler
			6214	6214 45 50	Berlen gaýry uzak möhletli nesýeleriň gymmatynyň gaçmagy üçin ätiýaçlyk gory

		621 5	6215 40	6215 40 00	Paýnamalara we maýa gatnaşmagyň beýleki görnüşlerine uzak möhletli maýa goýumlar
			6215 41	6215 41 00	Golçur kärhanalara uzak möhletli maýa goýumlar
			6215 42	6215 42 00	Assosirlenen kärhanalara goýlan, paýly gatnaşma usuly bilen hasaba alynýan uzak möhletli maýa goýumlar
			6215 43	6215 43 00	Bilelikde gözegçilik edilyän kärhanalara uzak möhletli maýa goýumlar
			6215 44	6215 44 00	Paýnamalara we maýa gatnaşmagyň beýleki görnüşlerine gaýry uzak möhletli maýa goýumlar
		621 8	6218 40	6218 40 00	Uzak möhletli debitor algylar
			6218 41	6218 41 00	Satyn alyjylardan we buýrujylardan uzak möhletli debitor algylar
			6218 42	6218 42 00	Kärende şertnamalary boýunça uzak möhletli debitor algylar
			6218 43	6218 43 00	Golçur kärhanalardan uzak möhletli debitor algylar
			6218 44	6218 44 00	Assosirlenen kärhanalardan uzak möhletli debitor algylar
			6218 45	6218 45 00	Bilelikde gözegçilik edilyän kärhanalardan uzak möhletli debitor algylar
			6218 46	6218 46 00	Şahamçalardan uzak möhletli debitor algylar
			6218 47	6218 47 00	Gaýry uzak möhletli debitor algylar
			6218 48	6218 48 00	Uzak möhletli debitor algylaryň gymmatynyň gaçmagy üçin ätiýaçlyk gory
		621 9	6219 40	6219 40 00	Beýleki uzak möhletli aktiwler
			6219 41	6219 41 00	Gaýra goýlan uzak möhletli salgyt aktiwleri
			6219 42	6219 42 00	Işgärlerden uzak möhletli debitor algylar
			6219 43	6219 43 00	Üpjün ediljere we potratçylara berlen uzak möhletli hakujylar
	62 2				DAŞARKY UZAK MÖHLETLI MALIÝE AKTIWLER
		622 2	6222 40	6222 40 00	Uzak möhletli depozitler we ýörite hasaplar
			6222 41	6222 41 00	Daşary ýurt banklaryndaky we edaralaryndaky uzak möhletli depozitler
			6222 42	6222 42 00	Daşary ýurt banklaryndaky we edaralaryndaky uzak möhletli ýörite hasaplar
		622 3	6223 40	6223 40 00	Paýnamalardan başga gymmatly kagyzlara uzak möhletli maýa goýumlar
			6223 41	6223 41 00	Üzülýänçä saklanýan uzak möhletli maýa goýumlar
			6223 41	6223 41 50	Üzülýänçä saklanýan gymmatly kagyzlaryň boýunça ulanyş tutumy hasaplanmadyk diskont (baýrak)
			6223 42	6223 42 00	Ýerlemek üçin niýetlenen uzak möhletli maýa goýumlar
			6223 44	6223 44 00	Paýnamalardan başga gaýry gymmatly kagyzlara uzak möhletli maýa goýumlar
			6223 44	6223 44 50	Gaýry gymmatly kagyzlaryň boýunça ulanyş tutumy hasaplanmadyk diskont (baýrak)
		622 4	6224 40	6224 40 00	Berlen uzak möhletli nesýeler
			6224 41	6224 41 00	Daşary ýurt kärhanalaryna berlen uzak möhletli nesýeler
			6224 41	6224 41 50	Daşary ýurt kärhanalaryna berlen uzak möhletli nesýeleriň gymmatynyň gaçmagy üçin ätiýaçlyk gory
			6224 43	6224 43 00	Daşary ýurtdaky bagly taraplara berlen uzak möhletli nesýeler

**Türkiye Ve Türkmenistan Muhasebe Sistemlerinin Hesap Planları Çerçevesinde
Karşılaştırılması**

			6224 43	6224 43 50	Daşary ýurtdaky bagly taraplara berlen uzak möhletli nesýeleriň gymmatynyň gaçmagy üçin ätiýaçlyk gory
			6224 44	6224 44 00	Gaýry daşary ýurtly taraplara berlen uzak möhletli nesýeler
			6224 44	6224 44 50	Gaýry daşary ýurtly taraplara berlen uzak möhletli nesýeleriň gymmatynyň gaçmagy üçin ätiýaçlyk gory
		622 5	6225 40	6225 40 00	Paýnamalara we maýa gatnaşmagyň beýleki görnüşlerine gaýry uzak möhletli maýa goýumlar
			6225 41	6225 41 00	Daşary ýurtdaky golçur kärhanalara uzak möhletli maýa goýumlar
			6225 42	6225 42 00	Daşary ýurtdaky assosirlenen kärhanalara goýlan, paýly gatnaşma usuly bilen hasaba alynýan uzak möhletli maýa goýumlar
			6225 43	6225 43 00	Daşary ýurtdaky bilelikde gözegçilik edilyän kärhanalara uzak möhletli maýa goýumlar
			6225 44	6225 44 00	Daşary ýurtdaky paýnamalara we maýa gatnaşmagyň beýleki görnüşlerine gaýry uzak möhletli maýa goýumlar
		622 8	6228 40	6228 40 00	Uzak möhletli debitor algylar
			6228 41	6228 41 00	Daşary ýurtdaky satyn alyjylardan we buýrujylardan uzak möhletli debitor algylar
			6228 42	6228 42 00	Daşary ýurtdaky kärende şertnamalary boýunça uzak möhletli debitor algylar
			6228 43	6228 43 00	Daşary ýurtdaky golçur kärhanalardan uzak möhletli debitor algylar
			6228 44	6228 44 00	Daşary ýurtdaky assosirlenen kärhanalardan uzak möhletli debitor algylar
			6228 45	6228 45 00	Daşary ýurtdaky bilelikde gözegçilik edilyän kärhanalardan uzak möhletli debitor algylar
			6228 47	6228 47 00	Daşary ýurtly taraplardan gaýry uzak möhletli debitor algylar
			6228 48	6228 48 00	Daşary ýurtly taraplardan uzak möhletli debitor algylaryň gymmatynyň gaçmagy üçin ätiýaçlyk gory
6					2. GYSGA MÖHLETLI AKTIWLER
	61				GYSGA MÖHLETLI MALIÝE DÄL AKTIWLER
		61 2			MADDY WE DOLANYŞYK SERIŞDELERIŇ ÄTIÝAÇLYKLARY
		612 1	6121 00	6121 00 00	Strategiki ätiýaçlyklar
			6121 01	6121 01 00	Strategiki ätiýaçlyklar
		612 2	6122 40	6122 40 00	Taýýar önümi öndürmek üçin ätiýaçlyklar
			6122 41	6122 41 00	Çig mal we materiallar
			6122 42	6122 42 00	Tamamlanmadyk önümçilik
			6122 43	6122 43 00	Goşmaça önümçilik çykadjalary
			6122 44	6122 44 00	Gaýry önümçilik çykadjalary
		612 3	6123 40	6123 40 00	Ýerlemek üçin ätiýaçlyklar
			6123 41	6123 41 00	Taýýar önüm
			6123 42	6123 42 00	Ýerlemek üçin harytlar
		612 4	6124 40	6124 40 00	Özüniň peýdalanmagy üçin niýetlenen ätiýaçlyklar
			6124 41	6124 41 00	Kanselýariýa materiallary
			6124 42	6124 42 00	Ätiýaçlyk şaýlary
			6124 43	6124 43 00	Gap

				6124 44	6124 44 00	Gurluşyk materiallary
				6124 45	6124 45 00	Hojalyk materiallary
				6124 46	6124 46 00	Ýangyç-çalgy ýag materiallary
				6124 47	6124 47 00	Azyk önümleri
				6124 48	6124 48 00	Dermanlar
				6124 49	6124 49 00	Gaýry ätiýaçlyklar
			612 5	6125 40	6125 40 00	Ýerlemek üçin niýetlenen uzak möhletli aktiwler
				6125 41	6125 41 00	Ýerlemek üçin niýetlenen uzak möhletli aktiwler
	62					GYSGA MÖHLETLI MALIÝE AKTIWLER
		62 1				IÇERKI GYSGA MÖHLETLI MALIÝE AKTIWLER
			621 2	6212 50	6212 50 00	Pul serişdeleri we gysga möhletli depozitler
				6212 51	6212 51 00	Milli pulda kassadaky pul serişdeleri
				6212 52	6212 52 00	Daşary ýurt pulunda kassadaky pul serişdeleri
				6212 53	6212 53 00	Milli pulda ýoldaky pul serişdeleri
				6212 54	6212 54 00	Daşary ýurt pulunda ýoldaky pul serişdeleri
				6212 55	6212 55 00	Milli pulda hasaplaşyk hasaplaryndaky pul serişdeleri
				6212 56	6212 56 00	Ýerli banklarda daşary ýurt pulunda hasaplaşyk hasaplaryndaky pul serişdeleri
				6212 57	6212 57 00	Milli pulda gysga möhletli depozitler
				6212 58	6212 58 00	Ýerli banklarda daşary ýurt pulunda gysga möhletli depozitler
				6212 59	6212 59 00	Ýerli banklarda gysga möhletli ýörite hasaplar
			621 3	6213 50	6213 50 00	Paýnamalardan başga gymmatly kagyzlara gysga möhletli maýa goýumlar
				6213 51	6213 51 00	Üzülyänçä saklanýan gysga möhletli maýa goýumlar
				6213 51	6213 51 50	Üzülyänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça ulanyş tutumy hasaplanmadyk diskont (baýrak)
				6213 52	6213 52 00	Ýerlemek üçin niýetlenen gysga möhletli maýa goýumlar
				6213 53	6213 53 00	Adalatly gymmaty boýunça hasaba alynýan gysga möhletli maýa goýumlar (satylýan gymmatly kagyzlary)
				6213 54	6213 54 00	Paýnamalardan başga gaýry gymmatly kagyzlara gysga möhletli maýa goýumlar
				6213 54	6213 54 50	Gaýry gymmatly kagyzlar boýunça ulanyş tutumy hasaplanmadyk diskont (baýrak)
				6213 56	6213 56 00	Paýnamalardan başga gymmatly kagyzlara goýlan maýa goýumlar boýunça alynmaga degişli gysga möhletli hak-heşdekler
			621 4	6214 50	6214 50 00	Berlen gysga möhletli nesýeler
				6214 51	6214 51 00	Döwlet kärhanalaryna berlen gysga möhletli nesýeler
				6214 51	6214 51 50	Döwlet kärhanalaryna berlen gysga möhletli nesýeleriniň gymmatynyň gaçmagy üçin ätiýaçlyk gory
				6214 52	6214 52 00	Döwlete degişli bolmadyk kärhanalara berlen gysga möhletli nesýeler

**Türkiye Ve Türkmenistan Muhasebe Sistemlerinin Hesap Planları Çerçevesinde
Karşılaştırılması**

			6214 52	6214 52 50	Döwlete degişli bolmadyk kärhanalara berlen gysga möhletli nesýeleriniň gymmatynyň gaçmagy üçin ätiýaçlyk gory
			6214 53	6214 53 00	Bagly taraplara berlen gysga möhletli nesýeler
			6214 53	6214 53 50	Bagly taraplara berlen gysga möhletli nesýeleriniň gymmatynyň gaçmagy üçin ätiýaçlyk gory
			6214 54	6214 54 00	Işgärlere berlen gysga möhletli nesýeler
			6214 54	6214 54 50	Işgärlere berlen gysga möhletli nesýeleriniň gymmatynyň gaçmagy üçin ätiýaçlyk gory
			6214 55	6214 55 00	Berlen gaýry gysga möhletli nesýeler
			6214 55	6214 55 50	Berlen gaýry gysga möhletli nesýeleriniň gymmatynyň gaçmagy üçin ätiýaçlyk gory
			6214 56	6214 56 00	Berlen nesýeler boýunça alynmaga degişli gysga möhletli hak-heşdekler
			6214 56	6214 56 50	Berlen nesýeler boýunça alynmaga degişli gysga möhletli hak-heşdekleriniň gymmatynyň gaçmagy üçin ätiýaçlyk gory
		621 5	6215 50	6215 50 00	Paýnamalara we maýa gatnaşmagyň beýleki görnüşlerine gysga möhletli maýa goýumlar
			6215 53	6215 53 00	Bilelikde gözegçilik edilyän kärhanalara gysga möhletli maýa goýumlar
			6215 54	6215 54 00	Paýnamalara we maýa gatnaşmagyň beýleki görnüşlerine gaýry gysga möhletli maýa goýumlar
			6215 56	6215 56 00	Paýnamalara goýlan maýa goýumlar boýunça alynmaga degişli gysga möhletli hak-heşdekler (diwidendler)
		621 8	6218 50	6218 50 00	Gysga möhletli debitor algylar
			6218 51	6218 51 00	Satyn alyjylardan we buýrujylardan gysga möhletli debitor algylar
			6218 52	6218 52 00	Kärende şertnamalary boýunça gysga möhletli debitor algylar
			6218 53	6218 53 00	Golçur kärhanalardan gysga möhletli debitor algylar
			6218 54	6218 54 00	Assosirlenen kärhanalardan gysga möhletli debitor algylar
			6218 55	6218 55 00	Bilelikde gözegçilik edilyän kärhanalardan gysga möhletli debitor algylar
			6218 56	6218 56 00	Şahamçalardan gysga möhletli debitor algylar
			6218 57	6218 57 00	Gaýry gysga möhletli debitor algylar
			6218 58	6218 58 00	Gysga möhletli debitor algylaryň gymmatynyň gaçmagy üçin ätiýaçlyk gory
		621 9	6219 50	6219 50 00	Beýleki gysga möhletli aktiwler
			6219 52	6219 52 00	Işgärlerden gysga möhletli debitor algylar
			6219 53	6219 53 00	Üpjün edijilere we potratçylara berlen gysga möhletli hakujylar
			6219 54	6219 54 00	Öwezi dolunmaga degişli goşulan baha üçin salgyt
			6219 55	6219 55 00	Býujete hakujy görmüşde tölenen tölegler
			6219 56	6219 56 00	Hakujy görmüşde tölenen, gaznalara hem-de ministrlikleriň we pudak edaralarynyň ýörite hasapalaryna geçirimler
			6219 57	6219 57 00	Geljek döwürleriň gysga möhletli çykdajylary
		62 2			DAŞARKY GYSGA MÖHLETLI MALIÝE AKTIWLER
		622 2	6222 50	6222 50 00	Pul serişdeleri we gysga möhletli depozitler
			6222 54	6222 54 00	Daşary ýurt amalary boýunça daşary ýurt pulunda ýoldaky pul serişdeleri

			6222 56	6222 56 00	Daşary ýurt banklarynda daşary ýurt pulundaky pul serişdeleri
			6222 58	6222 58 00	Daşary ýurt banklaryndaky we edaralaryndaky gysga möhletli depozitler
			6222 59	6222 59 00	Daşary ýurt banklaryndaky we edaralaryndaky gysga möhletli ýörite hasaplar
		622 3	6223 50	6223 50 00	Paýnamalardan başga gymmatly kagyzlara gysga möhletli maýa goýumlar
			6223 51	6223 51 00	Üzülýänçä saklanýan gysga möhletli maýa goýumlar
			6223 51	6223 51 50	Üzülýänçä saklanýan gymmatly kagyzlary boýunça ulanyş tutumy hasaplanmadyk diskont (baýrak)
			6223 52	6223 52 00	Ýerlemek üçin niýetlenen gysga möhletli maýa goýumlar
			6223 53	6223 53 00	Adalatly gymmatly boýunça hasaba alynýan gysga möhletli maýa goýumlar (satuw gymmatly kagyzlary)
			6223 54	6223 54 00	Paýnamalardan başga gaýry gymmatly kagyzlara gysga möhletli maýa goýumlar
			6223 54	6223 54 50	Gaýry gymmatly kagyzlary boýunça ulanyş tutumy hasaplanmadyk diskont (baýrak)
			6223 56	6223 56 00	Paýnamalardan başga gymmatly kagyzlara goýlan maýa goýumlar boýunça alynmaga degişli gysga möhletli hak-heşdekler
		622 4	6224 50	6224 50 00	Berlen gysga möhletli nesýeler
			6224 51	6224 51 00	Daşary ýurt kärhanalaryna berlen gysga möhletli nesýeler
			6224 51	6224 51 50	Daşary ýurt kärhanalaryna berlen gysga möhletli nesýeleriň gymmatynyň gaçmagy üçin ätiýaçlyk gory
			6224 53	6224 53 00	Daşary ýurtdaky bagly taraplara berlen gysga möhletli nesýeler
			6224 53	6224 53 50	Daşary ýurtdaky bagly taraplara berlen gysga möhletli nesýeleriň gymmatynyň gaçmagy üçin ätiýaçlyk gory
			6224 54	6224 54 00	Gaýry daşary ýurtly taraplara berlen gysga möhletli nesýeler
			6224 54	6224 54 50	Gaýry daşary ýurtly taraplara berlen gysga möhletli nesýeleriň gymmatynyň gaçmagy üçin ätiýaçlyk gory
			6224 56	6224 56 00	Daşary ýurtly taraplara berlen nesýeler boýunça alynmaga degişli gysga möhletli hak-heşdekler
			6224 56	6224 56 50	Daşary ýurtly taraplara berlen nesýeler boýunça alynmaga degişli gysga möhletli hak-heşdekleriň gymmatynyň gaçmagy üçin ätiýaçlyk gory
		622 5	6225 50	6225 50 00	Paýnamalara we maýa gatnaşmagyň beýleki görnüşlerine gysga möhletli maýa goýumlar
			6225 53	6225 53 00	Daşary ýurtdaky bilelikde gözegçilik edilýän kärhanalara gysga möhletli maýa goýumlar
			6225 54	6225 54 00	Daşary ýurtdaky paýnamalara we maýa gatnaşmagyň beýleki görnüşlerine gysga möhletli maýa goýumlar
			6225 56	6225 56 00	Daşary ýurtdaky paýnamalara we maýa gatnaşmagyň beýleki görnüşlerine goýlan maýa goýumlar boýunça alynmaga degişli gysga möhletli hak-heşdekler
		622 8	6228 50	6228 50 00	Gysga möhletli debitor algylar
			6228 51	6228 51 00	Daşary ýurtly satyn alyjylardan we buýrujylardan gysga möhletli debitor algylar
			6228 52	6228 52 00	Daşary ýurtdaky kärende şertnamalary boýunça gysga möhletli debitor algylar
			6228 53	6228 53 00	Daşary ýurtdaky golçur kärhanalardan gysga möhletli debitor algylar
			6228 54	6228 54 00	Daşary ýurtdaky assosirlenen kärhanalardan gysga möhletli debitor algylar
			6228 55	6228 55 00	Daşary ýurtdaky bilelikde gözegçilik edilýän kärhanalardan gysga möhletli debitor algylar
			6228 57	6228 57 00	Daşary ýurtly taraplardan gaýry gysga möhletli debitor algylar
			6228 58	6228 58 00	Daşary ýurtly taraplardan gysga möhletli debitor algylaryň gymmatynyň gaçmagy üçin ätiýaçlyk gory

Türkiye Ve Türkmenistan Muhasebe Sistemlerinin Hesap Planları Çerçevesinde
Karşılaştırılması

4 bölek. BORÇNAMALAR					
6	63				1. UZAK MÖHLETLİ BORÇNAMALAR
		63			İÇERKİ UZAK MÖHLETLİ BORÇNAMALAR
		1			
			631	6312	6312 40
			2	40	00
					Uzak möhletli depozitler we ýörite hasaplar
				6312	6312 41
				41	00
					Milli pulda uzak möhletli depozitler
				6312	6312 42
				42	00
					Daşary ýurt pulunda uzak möhletli depozitler
				6312	6312 43
				43	00
					Uzak möhletli ýörite hasaplar
			631	6313	6313 40
			3	40	00
					Uzak möhletli bergileriň gymmatly kagyzlary
				6313	6313 41
				41	00
					Uzak möhletli bergileriň gymmatly kagyzlary
				6313	6313 41
				41	50
					Bergileriň gymmatly kagyzlary boýunça ulanyş tutumy hasaplanmadyk diskont (baýrak)
			631	6314	6314 40
			4	40	00
					Uzak möhletli karzlar, nesýeler
				6314	6314 41
				41	00
					Döwlet (bank дәli) kärhanalarynyň uzak möhletli karzlary, nesýeleri
				6314	6314 42
				42	00
					Döwlete degişli bolmadyk (bank дәli) kärhanalaryň uzak möhletli karzlary, nesýeleri
				6314	6314 43
				43	00
					Bank edaralaryndan uzak möhletli karzlar, nesýeler
				6314	6314 44
				44	00
					Bagly taraplardan uzak möhletli karzlar, nesýeler
				6314	6314 45
				45	00
					Gaýry taraplardan uzak möhletli karzlar, nesýeler
			631	6318	6318 40
			8	40	00
					Uzak möhletli kreditor bergiler
				6318	6318 41
				41	00
					Üpjün edijilere we potratçylara uzak möhletli kreditor bergiler
				6318	6318 42
				42	00
					Kärende şertnamalary boýunça uzak möhletli kreditor bergiler
				6318	6318 43
				43	00
					Golçur kärhanalaryň önündäki uzak möhletli kreditor bergiler
				6318	6318 44
				44	00
					Assosirlenen kärhanalaryň önündäki uzak möhletli kreditor bergiler
				6318	6318 45
				45	00
					Bilelikde gözegçilik edilyän kärhanalaryň önündäki uzak möhletli kreditor bergiler
				6318	6318 46
				46	00
					Şahamçalaryň önündäki uzak möhletli kreditor bergiler
				6318	6318 47
				47	00
					Gaýry uzak möhletli kreditor bergiler
			631	6319	6319 40
			9	40	00
					Beýleki uzak möhletli borçnamalar
				6319	6319 41
				41	00
					Býujete tölenmeli gaýra goýlan tölegler
				6319	6319 42
				42	00
					Gaýra goýlan uzak möhletli salgyt borçnamalary
				6319	6319 43
				43	00
					Işgärlere uzak möhletli kreditor bergiler
				6319	6319 44
				44	00
					Alnan uzak möhletli hakujylar
				6319	6319 45
				45	00
					Geljek döwürleriň uzak möhletli girdejileri
				6319	6319 46
				46	00
					Uzak möhletli baha berilyän borçnamalar
		63			DAŞARKY UZAK MÖHLETLİ BORÇNAMALAR
		2			
			632	6322	6322 40
			2	40	00
					Uzak möhletli depozitler we ýörite hasaplar

			6322 42	6322 42 00	Daşary ýurt pulunda uzak möhletli depozitler
			6322 43	6322 43 00	Uzak möhletli ýörite hasaplar
		632 3	6323 40	6323 40 00	Uzak möhletli bergileriň gymmatly kagyzlary
			6323 41	6323 41 00	Uzak möhletli bergileriň gymmatly kagyzlary
			6323 41	6323 41 50	Bergileriň gymmatly kagyzlary boýunça ulanyş tutumy hasaplanmadyk diskont (baýrak)
		632 4	6324 40	6324 40 00	Uzak möhletli karzlar, nesýeler
			6324 41	6324 41 00	Daşary ýurtdaky bank däl kärhanalaryndan uzak möhletli karzlar, nesýeler
			6324 42	6324 42 00	Daşary ýurtdaky bank edaralaryndan uzak möhletli karzlar, nesýeler
			6324 43	6324 43 00	Daşary ýurtdaky bagly taraplardan uzak möhletli karzlar, nesýeler
			6324 44	6324 44 00	Gaýry daşary ýurtly taraplardan uzak möhletli karzlar, nesýeler
		632 8	6328 40	6328 40 00	Uzak möhletli kreditor bergiler
			6328 41	6328 41 00	Daşary ýurtly üpjün edijilere we potratçylara uzak möhletli kreditor bergiler
			6328 42	6328 42 00	Daşary ýurtdaky kärende şertnamalary boýunça uzak möhletli kreditor bergiler
			6328 43	6328 43 00	Daşary ýurtdaky golçur kärhanalaryň önünde uzak möhletli kreditor bergiler
			6328 44	6328 44 00	Daşary ýurtdaky assosirlenen kärhanalaryň önünde uzak möhletli kreditor bergiler
			6328 45	6328 45 00	Daşary ýurtdaky bilelikde gözegçilik edilyän kärhanalaryň önünde uzak möhletli kreditor bergiler
			6328 47	6328 47 00	Daşary ýurtly taraplaryň önünde gaýry uzak möhletli kreditor bergiler
6	63				2. GYSGA MÖHLETLI BORÇNAMALAR
		63 1			İÇERKI GYSGA MÖHLETLI BORÇNAMALAR
		631 2	6312 50	6312 50 00	Gysga möhletli depozitler we ýörite hasaplar
			6312 51	6312 51 00	Milli pulda gysga möhletli depozitler
			6312 52	6312 52 00	Daşary ýur pulunda gysga möhletli depozitler
			6312 53	6312 53 00	Gysga möhletli ýörite hasaplar
		631 3	6313 50	6313 50 00	Gysga möhletli bergileriň gymmatly kagyzlary
			6313 51	6313 51 00	Gysga möhletli bergileriň gymmatly kagyzlary
			6313 51	6313 51 50	Bergileriň gymmatly kagyzlary boýunça ulanyş tutumy hasaplanmadyk diskont (baýrak)
			6313 56	6313 56 00	Bergileriň gymmatly kagyzlary boýunça hasaplanyp ýazylan tölenmäge degişli gysga möhletli hak-heşdekler
		631 4	6314 50	6314 50 00	Gysga möhletli karzlar, nesýeler
			6314 51	6314 51 00	Döwlet (bank däl) kärhanalaryndan gysga möhletli karzlar, nesýeler
			6314 52	6314 52 00	Döwlete degişli bolmadyk (bank däl) kärhanalardan gysga möhletli karzlar, nesýeler
			6314 53	6314 53 00	Bank edaralaryndan gysga möhletli karzlar, nesýeler
			6314 54	6314 54 00	Bagly taraplardan gysga möhletli karzlar, nesýeler
			6314	6314 55	Gaýry taraplardan gysga möhletli karzlar, nesýeler

**Türkiye Ve Türkmenistan Muhasebe Sistemlerinin Hesap Planları Çerçevesinde
Karşılaştırılması**

			55	00	
			6314 56	6314 56 00	Karzarlar, nesýeler boýunça hasaplanyp ýazylan tölenmäge degişli gysga möhletli hak-heşdekler
		631 8	6318 50	6318 50 00	Gysga möhletli kreditor bergiler
			6318 51	6318 51 00	Üpjün edijilere we potratçylara gysga möhletli kreditor bergiler
			6318 52	6318 52 00	Kärende şertnamalary boýunça gysga möhletli kreditor bergiler
			6318 53	6318 53 00	Golçur kärhanalaryň önünde gysga möhletli kreditor bergiler
			6318 54	6318 54 00	Assosirlenen kärhanalaryň önünde gysga möhletli kreditor bergiler
			6318 55	6318 55 00	Bilelikde gözegçilik edilyän kärhanalaryň önünde gysga möhletli kreditor bergiler
			6318 56	6318 56 00	Şahamçalaryň önünde gysga möhletli kreditor bergiler
			6318 57	6318 57 00	Gaýry gysga möhletli kreditor bergiler
		631 9	6319 50	6319 50 00	Beýleki gysga möhletli borçnamalar
			6319 51	6319 51 00	Tölenmäge degişli býujete tölegler
			6319 52	6319 52 00	Tölenmäge degişli, gaznalara hem-de ministrlikleriň we pudak edaralarynyň ýörite hasaplaryna geçirimler
			6319 53	6319 53 00	Işgärlere gysga möhletli kreditor bergiler
			6319 54	6319 54 00	Alnan gysga möhletli hakujylar
			6319 55	6319 55 00	Geljek döwürleriň gysga möhletli girdejileri
			6319 56	6319 56 00	Gysga möhletli baha berilýän borçnamalar
	63 2				DAŞARKY GYSGA MÖHLETLI BORÇNAMALAR
		632 2	6322 50	6322 50 00	Gysga möhletli depozitler we ýörite hasaplar
			6322 52	6322 52 00	Daşary ýurt pulunda gysga möhletli depozitler
			6322 53	6322 53 00	Gysga möhletli ýörite hasaplar
		632 3	6323 50	6323 50 00	Gysga möhletli bergileriň gymmatly kagyzlary
			6323 51	6323 51 00	Gysga möhletli bergileriň gymmatly kagyzlary
			6323 51	6323 51 50	Bergileriň gymmatly kagyzlary boýunça ulanyş tutumy hasaplanmadyk diskont (baýrak)
			6323 56	6323 56 00	Bergileriň gymmatly kagyzlary boýunça hasaplanyp ýazylan tölenmäge degişli gysga möhletli hak-heşdekler
		632 4	6324 50	6324 50 00	Gysga möhletli karzlar, nesýeler
			6324 51	6324 51 00	Daşary ýurtlaryň bank däl kärhanalaryndan gysga möhletli karzlar, nesýeler
			6324 53	6324 53 00	Daşary ýurtlaryň bank edaralaryndan gysga möhletli karzlar, nesýeler
			6324 54	6324 54 00	Daşary ýurtdaky bagly taraplardan gysga möhletli karzlar, nesýeler
			6324 55	6324 55 00	Gaýry daşary ýurtly taraplardan gysga möhletli karzlar, nesýeler
			6324 56	6324 56 00	Daşary ýurtly taraplardan alnan karzlar, nesýeler boýunça hasaplanyp ýazylan tölenmäge degişli gysga möhletli hak-heşdekler
		632 8	6328 50	6328 50 00	Gysga möhletli kreditor bergiler
			6328	6328 51	Daşary ýurtly üpjün edijilere we potratçylara gysga möhletli kreditor

				51	00	bergiler
				6328 52	6328 00	Daşary ýurtdaky kärende şertnamalary boýunça gysga möhletli kreditor bergiler
				6328 53	6328 00	Daşary ýurtdaky golçur kärhanalaryň önünde gysga möhletli kreditor bergiler
				6328 54	6328 00	Daşary ýurtdaky assosirlenen kärhanalaryň önünde gysga möhletli kreditor bergiler
				6328 55	6328 00	Daşary ýurtdaky bilelikde gözegçilik edilýän kärhanalaryň önünde gysga möhletli kreditor bergiler
				6328 57	6328 00	Daşary ýurtly taraplaryň önünde gaýry gysga möhletli kreditor bergiler
5 bölek. MAÝA (ARASSA AKTIWLER)						
8	80	80	0			Hususy maýa ýa-da aktiwleriň arassa gymmaty (serişdeleriň galyndysy)
			800	8000	8000	Aktiwleriň arassa gymmaty (serişdeleriň galyndysy) (býujet edaralary üçin)
				8000 41	8000 00	Býujet serişdeleriniň hasabyna düýpli maýa goýumlary maliýeleşdirmek
				8000	8000	Esaslyk (paýdarlar) maýa
				8000 51	8000 00	Esaslyk maýa
				8000 52	8000 00	Ýönekeý paýnamalar
				8000 53	8000 00	Artykmaç hukukly paýnamalar
				8000 54	8000 00	Emissiýa girdejisi
				8000 55	8000 00	Yzyna satyn alnan paýnamalar (esaslyk maýany yzyna almak)
				8000	8000	Ätiýaçlyk maýa
				8000 61	8000 00	Paýlanmadyk girdejiniň hasabyna kanunçylykda bellenen ätiýaçlyk gurlary
				8000	8000	Aktiwlere gaýtadan baha bermek üçin ätiýaçlyk gory
				8000 71	8000 00	Gymmatly kagyzlara goýlan maýa goýumlara gaýtadan baha bermek üçin ätiýaçlyk gory
				8000 72	8000 00	Esasy serişdelere gaýtadan baha bermek üçin ätiýaçlyk gory
				8000 73	8000 00	Maddy däl aktiwlere gaýtadan baha bermek üçin ätiýaçlyk gory
				8000 74	8000 00	Daşary ýurtdaky iş boýunça daşary ýurt puluny gaýtadan hasaplamak üçin ätiýaçlyk gory
				8000 75	8000 00	Gaýry ätiýaçlyk gurlary
				8000	8000	Paýlanmadyk peýda (ýapylmadyk ýitgi)
				8000 81	8000 00	Geçen döwürleriň paýlanmadyk peýdasy (ýitgisi)
				8000 82	8000 00	Hasabat döwrüniň paýlanmadyk peýdasy (ýitgisi)
				8000 83	8000 00	Girdejileriň we çykdajylaryň jemi
6 bölek. BALANS DAN DAŞARY HASAPLAR						
9	90	90	0			BALANS DAN DAŞARY HASAPLAR
				9000 01	9000 00	Kärendä alnan aktiwler
				9000 02	9000 00	Jogapkärçilikde saklamak üçin kabul edilen haryt-maddy gymmatlyklar
				9000 03	9000 00	Berk hasabatlylyk blanklary
				9000	9000	Tölege ukypsyz bergidarlaryň hasapdan ölçülen bergisi

Türkiye Ve Türkmenistan Muhasebe Sistemlerinin Hesap Planları Çerçevesinde
Karşılaştırılması

				04	00	
				9000 05	9000 05 00	Merkezleşdirilen üpjünçilik boýunça tölegi tölenen maddy gymmatlyklar
				9000 06	9000 06 00	Göçme sport baýraklary we kuboklary
				9000 07	9000 07 00	Ýollamanamalar
				9000 08	9000 08 00	Harby tehnikanyň okuw enjamlary
				9000 09	9000 09 00	Medeni mirasyň aktiwleri
				9000 10	9000 10 00	Gaýtadan işlemek üçin we satmak üçin kabul edilen ätiýaçlyklar
				9000 11	9000 11 00	Köp ýyllyk baglar
				9000 12	9000 12 00	Ulanylmaga berilende gymmaty harajatlaryň düzümine goşulan ulanyşdaky maddy gymmatlyklar
				9000 13	9000 13 00	Ýaşayş jaýlary we desgalary